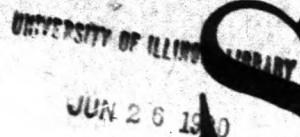

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY JUN 26 1920

SZABADSÁG

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 149. SZÁM.

THIRTIETH YEAR

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombat, 1920. Junius 26.

HARMINCADIK ÉVFOLYAM.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

ARADIKÁLISOK ELLEN UJABB HARC KEZDŐDIK

Aradikálisok ellen újabb harc kezdődik. Az igazságügyi miniszteriumban elhatározták, hogy új harcot kezdenek a nem kívánatos és radikális idegenek ellen.

Az igazságügyminiszterium nagy előkészületeket tesz az új harcra.

WASHINGTON, jun. 24. — Az igazságügyminiszteriumban kijelentették, hogy azonnal lépéseket tesznek abban az irányban, hogy alkalmazásba vegyék azt a törvényt, amit a kongresszusban legutóbb hoztak, amely törvény a nem kívánatos idegenek ellen szel.

Az igazságügyminiszterium ezzel egyidejűleg nyilvánosságra hozott egy csomó propagandát, amelyeket anarchista szövegűek és az orosz szövetségekkel szembeni harccal kell megdönteni. Az American Federated Commune Soviets című társaság, amely ezeket a lázító iratokat nagy részben kiadta, nem most szerepel először a nagy nyilvánosság előtt.

Egy esztendővel ezelőtt az összes amerikai lapok szerkesztőseit elárasztotta ez a társaság ilyen igazgató iratokkal. Voltak emberek akkoriban, akik annak a véleményüknek adták ki a fejedelmét, hogy tekintettel ezekre az iratokra, a teljesen vad hangjára, ilyen társaság nincs is, csak valaki, vagy valakik a többi embert bolondáá akarják tenni.

Az igazságügyminiszterium vizsgálatai azonban kiderítették, hogy ilyen társaság valóban létezik. A lázító iratok felhívják a munkásokat, hogy menjenek ki általános sztrájkra, kövessék az európai mintát, különösen az oroszot. Menjenek ki általános sztrájkra, de ne chezenek, ne nélkülözzenek semmit a sztrájk alatt, törjenek be a boltokba és azt raboljanak, amit látnak.

Ilyen és ehhez hasonló kegyességekkel traktálják az iradók az öntudatos munkásságot. Ezt a módszert nevezi az igazságügyi miniszterium a társadalom újraszervezésének. Az új radikális törvény értelmében mindazokat deportálni fogják, akik radikális érzelmeiket nyilván hangoztatják, akár előszóval, akár irásban, azzal a céllal, hogy másokat meggyőzzenek arról, hogy a kormányformát erőszakkal kell megdönteni, deportálni fogják mindazokat, a kik az anarchista hadmozdulatokat titokban pénzzel segítyik.

A lázító iratoknak nemesak az íróit, hanem a kiadóit is deportálni fogják.

Elítelt szesztolvajok.

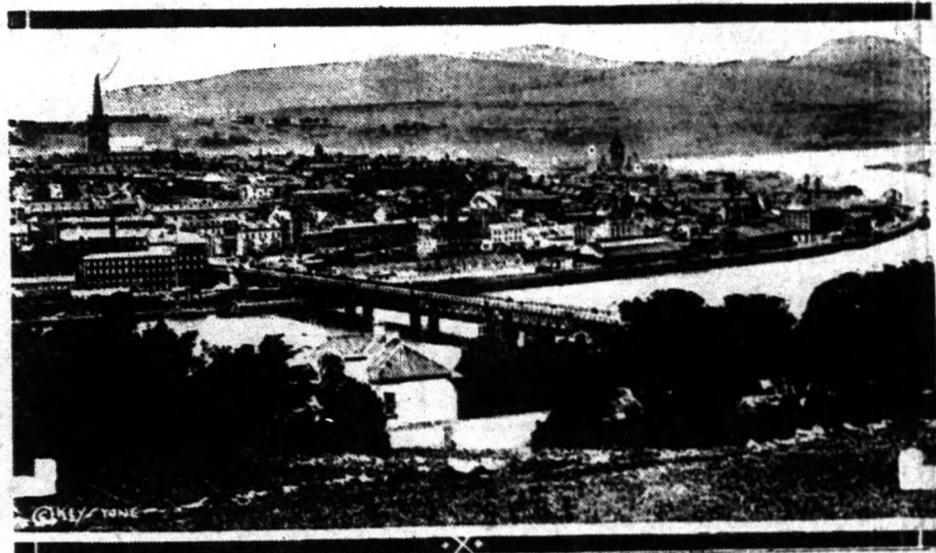
Hatan összesen huszonegy évi fegyházat kaptak.

TOLEDO, O., jun. 24. — Kilis szövetségi bírő tegnap hozott ítéletet azok felett, akik a múlt februárban egy vasuti kocsit viszkít loptak a Lake Erie & Western pályaudvarról.

A hat vádlottat összesen huszonegy évi fegyházra ítélté. John Herzog és Herman Herzog hat-hat évet kaptak s az általános szövetségi börtönben kezdik meg büntetésük kitöltését. Alexander Reiser, Frank Lawrence és George Kaferley ugyanott töltenek négy-négy esztendő. Oskar Biehl csak 50 dollár pénzbírságot fizetett.

Van még ugyanebből a rablásból kifolyólag tizenöt vádlott. Ezeket július 1-én ítéli el a bírő.

A legújabb irországi forrongások színhelye

Londonderry látképe.

Az örökösen lappangó irországi forradalom legújabb hatalmas kitörése Londonderry városából indult ki. Napok óta ostromlásokban van a város, a harcok számos halottja és sok sebesülte van és a brit kormány mindent elkövet, hogy elfojtsa a legújabb "zendülést".

LONDONDERRYBEN EGYRE JOBBAN DÜHÖNG A HARC

Londonderry utcáit a gépfegyverek sópörték végig. Sok a halottak száma. A város a teljes éhínség előtt áll.

A városban mindennemű forgalom teljesen szűntel a harc miatt.

DUBLIN, jun. 24. — Londonderry ma a terror fészke, a borzalmas városa. Minden utcacsarnok lövéddöngés, golyók ropkódnak a levegőben, az ellenfelek meg a háztetőkon is küzdenek, a lakosság, megrémülve, nem mer a házakból ki-mozdulni, az emberek térden állva kéri az Istent, szüntesse már meg a borzalmakat.

Londonderryben egyetlen egy üzlet nincsen nyitva, a gyermekek nem járnak iskolákba, a templomok zárva vannak, a postát nem hordják ki, a forgalom minden néven nevezendő ága megszűnt. A város az éhínség előtt áll.

Soha még Irországnak a polgárháború olyan elkeseredetten nem dult, mint Londonderryben. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a nacionalistáknak, a Sinn Feinereknek és az unionisták a küzdelme át fog terjedni az ország többi részére is.

Az sem lehetetlen, hogy a nacionalisták és az unionisták itt akarják lefolytatni a párbajukat. Hírek érkeztek, amelyek arról számolnak be, hogy délen a Sinn Feinerek és északon az unionisták felfegyverzett tömegei készülnek arra, hogy ellátogassanak Londonderrybe.

A sebesülteknek a száma igen nagy. A város kórházai tele vannak velük. A halottak száma eddig tizenkettő.

Az utolsó huszonegy óra alatt egy angol cirkáló érkezett a kikötőbe. Az angol tereszék felsorakoztak a paron, ahol a két ellenfél között erősebb a küzdelem.

LONDON, jun. 24. — Sir Hamar Greenwood, az ir miniszter ismét kapott értesítést Londonderryből, a polgármestertől, a ki az arról számol be, hogy a helyzet igen súlyos s hogy azt hiszik, még súlyosabb lesz. Kéri az ir miniszternek a város polgármestere, hasson oda, hogy a kétségbe-ejtő helyzet elmúljon.

Londonderryben éhen fognak halni az emberek, írja a polgármester, ha valami a város érdekében nem történik.

Vigyázzanak a fiacskámra!

Coughlin üzenete a gyermeke elrablóihoz. — Nem találják sehol sem a fiacskát.

NORRISTOWN, Pa., jun. 24. George H. Coughlin, az elrabolt Blakeley Coughlin tizenhárom hónapos fiúcska apja, reményvesztetten várja a híreket azokról, akik az ország minden részében nyomozzák eltűnt gyermekét. Szomognak a hírek. Vallják a nyomozók, hogy minden nyomon elindultak már, de az elrabolt gyermeket nem leltek sehol.

Coughlinék, ha nem is hisznek már gyermekük visszatérésében, úgy vélekednek, hogy a fiúcska életben van. Lapok utján felkérték az elrablót, hogy vigyázzanak a fiúcska egészségére és épségére.

"Ilyen esetekben előfordul igen gyakran, hogy a gyermekrablók a leleplezéstől és büntetéstől való félelmükben, arra törekednek, hogy a gyermeket felismerhetetlenné tegyék. — mondotta a nyomozók egyike. — de remélek, hogy a szülők kérését teljesíteni fogják ebben az esetben."

Philadelphia a harmadik város.

Philadelphia lakosainak a száma az új népszámlálási adatok szerint 1,823.158.

WASHINGTON, jun. 24. — Philadelphia, mint ahogy arra mindenütt számítottak, a népszámlálási adatok értelmében az Egyesült Államok városai között megtartja a harmadik helyet.

A népszámlálási hivatal által kiadott adatok arról tanuszkodnak, hogy Philadelphia lakosainak a száma 1,823,158, vagyis 274.150-el több, mint tíz esztendővel ezelőtt volt. Ez percrentben tizenhat egésznek és hét tizednek felel meg.

A kiadott jelentés szerint Rochester, N. Y. lakosainak száma 258,850.

A város lakossága az utolsó tíz esztendő alatt harmincöt százalékkal emelkedett. 1790 óta, mikor az első népszámlálást csinálták, Philadelphia lakosainak száma folyton emelkedett 1900 óta mindig harmadik városa volt az Egyesült Államoknak. Ugyanezen idő alatt pedig Chicago a második.

1790-ben Philadelphia a második város volt. Csak négyezerrel volt kevesebb a lakosainak a száma, mint New York. New Yorknak akkor körülbelül huszonegyezer volt a lakosa.

LETARTÓZTATTAK EGY EGÉSZ SEREG RÉSZVÉNYCSALÓT

A vád alá helyezett cégek száma tizenegyet, a letartóztatottaké pedig ötven.

A kicsalt pénz összege milliókra rug.

NEW YORK, jun. 24. — A szövetségi esküdtörőváros vád alá helyezett négy olajkompanyt, tíz tőzsdéügynökséget s mintegy ötven magánembert amiatt, hogy a posta utján milliókra rugó összeget csalnak ki jámbor és jóhiszemű befektetőktől. A szövetségi hatóságok emberei országgyűlésre a vád alá helyezett cégeszek s letartóztatásuk a különböző városokban. A család olaj-részvényeket adtak el s a részvényeseknek oszlatékat is fizettek már, persze abból a pénzből, amit újabb áldozatoktól szedtek el.

Egyes nagyobb cégeknek, a kiknek meggyűlt emiatt a bajor fiókjaik vannak Chicagóban s egyéb nagyobb amerikai városban is.

A szövetségi hatóság ezzel egyidejűleg országos hajszát indított a gomba módra elszaporodott részvényhiénák ellen, akik az utóbbi néhány hónap alatt nehéz milliókat csaláltak ki a jóhiszemű emberek zsebéből.

Az első, fent említett letartóztatásokhoz az adatokat a postahatóságok gyűjtötték össze.

Barton bíró, a tanács elnöke, nyilatkozott erre vonatkozólag. Kijelentette a bíró, hogy kilenc embernek, mert ennyiből áll a Labor Board, meglehetősen idejébe telik, amíg véleményét tud formálni. Különösen akkor telik idejébe, ha megmondjuk, hogy három felfogást képvisel az a kilenc ember. A közönségnek nem marad más hátra, mint türelemmel várni.

Jönnek a görög szüzek

Száz görög lány érkezett az Egyesült Államokba. Mind férjhez akar menni.

NEW YORK, jun. 24. — A Magali Hellas nevű hajóval tegnap pont száz lány érkezett Görögországból. Ezek a lányok mind menyasszonyi állapotban léteznek. Ellenben közülük legalább hetvenöt nincsen abban a kellemes helyzetben, hogy meg tudja mondani, alyasony, vagy magas, szőke-e, vagy barna a jövőbeli úra.

A görögöknek van ugyanis egy régi dicseretes szokás, hogy a szülok intézik el a házasság ügyét, azon az alapon, hogy a fiataloknak az egészsébe semmi közük. Emiatt nagyon gyakran megtörténik, hogy a fiataloknak halvány ideájuk sines arról, hogy tulajdonképpen a jövőbeli hogyan is fest.

A LABOR BOARD HÁROM FÉLE VÉLEMÉNYT VALL

A vasuti szakszervezetek vezetői azt hiszik, hogy a tanácskozásokat nem lehet majd tovább folytatni.

A Labor Boardnak három irányban is van véleménye, ez nehezíti meg a tanácskozásokat.

WASHINGTON, jun. 24. — A vasuti Labor Board Chicagóból táviratot küldött tegnap Wilson elnöknek, amelyben megígéri neki, hogy a vitás kérdéseket a lehető legrövidebb időn belül el fogja intézni. A Labor Board sürgőnye tulajdonképpen válasz volt Wilson elnök egy kérdésére, ami arra vonatkozott, hogy miképp gondolja lehetségesnek a Labor Board azt, hogy a vasutasok újabb követeléseinek eleget tudjon tenni.

CHICAGO, jun. 24. — A vasuti munkások béremelésének kérdésében a Labor Board, eltelésében minden más híreszteléssel, ami arra vonatkozik, hogy a Board a nehézségeket rövidesen el fogja intézni, nagyon valószínűleg, nem lesz képes intézkedni. A Labor Board ebben a kérdésben három félf van oszlova.

Az a része, amely a munkások érdekeit képviseli, minden más véleményét hajlandó elfogadni, csak azt nem, amit a másik két rész hangoztat. A másik két rész a munkásokot és a közönséget képviseli.

Hogy a fejlettség még nagyobb legyen: ez az utóbb említett két rész sem érti meg egymást. A helyzet most az, hogy a vasuti béremelés kérdésében a Labor Boardnak éppen háromféle véleménye van. Ezzel szemben a Board egyik tagja, George H. Hunger, aki a közönséget képviseli, kijelentette, hogy az ő véleménye szerint a nehézségeket nagyon hamar el fogják majd intézni.

A szakszervezeti vezeték egyáltalán nem ilyen optimisták. A feltétlenül meg akarják, akik a Board megalkotásakor szemlése álláspontra helyezkedtek és csak később kezdtek elleneséget érvelni viseltetni a Boarddal szemben, mikor látták, hogy az ügyeket egyáltalán nem képes dűlöre vinni, kijelentették, hogy a Labor Board éppen úgy nem lesz képes rendet teremteni, mint a hogy maga az elnök nem volt arra képes.

Barton bíró, a tanács elnöke, nyilatkozott erre vonatkozólag. Kijelentette a bíró, hogy kilenc embernek, mert ennyiből áll a Labor Board, meglehetősen idejébe telik, amíg véleményét tud formálni. Különösen akkor telik idejébe, ha megmondjuk, hogy három felfogást képvisel az a kilenc ember. A közönségnek nem marad más hátra, mint türelemmel várni.

Razziák Youngstownban

Youngstownban husz embert tartóztatottak le, akikről kiderült, hogy szeszitalt árultak.

YOUNGSTOWN, O., jun. 24. — A városban tegnap este husz embert tartottak razziát a szövetségi és a városi detektívek. Mind a husz esetben eredményes volt a razziák.

Husz soft drink parlornak a tulajdonosát tartóztatották le azon a címen, hogy szeszitalt árultak.

VLADIVOSZTOKBA ÉRKEZTEK A VÖRÖS KERESZT KÜLDÖTTEI

Del'Adami Géza százados sürgőnye a szibériai magyar hadifoglyok helyzetéről.

Megérkeztek már Vladivosztkba a Magyar Vörös Kereszt küldöttei, akik mielőtt elindultak volna a nagy utra, meglátogatták az amerikai-magyar telepeket és mindenütt buzditották, sürgették az amerikai magyarságot a szibériai hadifoglyok megmentésére.

A misszió vezetője, Del'Adami százados, most küldte első sürgőnyét Vladivosztkból, mely a következőképp hangzik: "Május 18-án megérkeztünk Vladivosztkba. Azonnal érintkezésbe léptünk a hadifoglyokkal, akik legelőször köszönetüket és hálájukat küldik az amerikai magyarságnak azért a felejthetetlen nemes munkálkodásért, melyet megmentésük érdekében kifejtett. Nyolcezer hadifoglyot tartóztatnak Vladivosztkban és 5000 magyar hadifoglyot igaztoltan várja a hajórászállás pillanatát. Irkuzektól keletre erősen folyik a hadifoglyok összevonása és állandóan érkeznek újabb jövevények Vladivosztkba. A hadifoglyok, csaknem kivétel nélkül, rettenetes állapotban vannak és minden késedelem súlyos katasztrófát okozhat. Kövessének el mindent, hogy két gőzös azonnal utnak induljon". Az American Relief Committee for Hungarian Sufferers értesítése szerint, két eszacszállító amerikai hajó utban van már Vladivosztk felé.

CSAK A KORMÁNY VÁDTHATÁROZAT A ÉRINTKEZHET A TAMMANY HALL KÜLVILÁGGAL FŐNÖKE ELLEN

A magyar kormány rendelkezésére áll az egyetlen táviró vonal Magyarországra és a külföld közt.

Rövid életű lesz a nemzetközi bojkott, — a nagy követ szerint.

LONDON, jun. 24. — Német hírforrások közlik, hogy a Magyarországra elleni bojkott minden irányban tökéletesen érvényesült. Többen megröbölték telefon utján érintkezni az országgal, de senki sem kap összeköttetést. Állami ügyek és diplomáciai ügyek közvetítésére egyetlen sűrűnyvonalon áll a magyar kormány rendelkezésére.

A magyar kormány azt az álláspontra foglalta el, hogy államot ország ellen, mely résztvesz a blokádban a legszigorúbb megtorlást keresi. A bécsi Arbeiter Zeitung, a következőket írja: "Ez az első eset, hogy a nemzetközi munkásszervezetek európai politikai kérdésekbe beavatkoznak. Ez az első eset arra, hogy a bojkottot, mint politikai fegyvert kipróbálja a munkásság."

A magyar kormány bécsi nagykövete véleménye szerint, nagyon rövid életű lesz a bojkott és egész Európának kölcsönös érdeke, hogy teljes kudarccal végződjék. Mert ellenkező esetben Amsterdamban alakulna meg az egész világ kormányzata, mely ma Horty tengerparagra, holnap talán Lloyd George-ra és Millerand-ra akarná erőszakolni politikai felfogását és álláspontját.

Felrobbant a puskapor.

Springfield Illinoisban egy töltény gyárban felrobbant a puskapor. Két halott, négy súlyos sebesült.

SPRINGFIELD, jun. 24. — Az itteni Western Cartridge Co. telepén tegnap este nagy szerencsétlenség történt. Az egyik munkateremben felrobbant ötven font puskapor. A robbanás két embert megölt, négyet pedig súlyosan megsebesített.

A munkateremben összesen harminc alkalmazott dolgozott a szerencsétlenség idején. Az előbb említettekben kívül a többieknek sikerült megidejékorán az udvarra menekülni.

A gyár éppen most kapott nagyobb arányú megrendelést lövegekre. A megrendelés Európából jött, belsevik éllenes ügynököktől.

HARCOK LESZNEK A KONVENCIÓN A SZESZ KÖRÜL

Minden más kérdés körül a szesztilalom kérdése lesz az, amit először kell majd megoldani.

A Wilson párt szerint ez a dolog elintéztést nyert már.

SAN FRANCISCO, Cal., jun. 24. — A jelek arra mutatnak, hogy a san franciseoi demokrata konvenció a szesztilalom körül háromszoros hár fog kifejldni. Manapság ez a kérdés foglalkoztat minden jelenlevőt minden más probléma háttérbeszorításával. Még a Nemzetek Ligája és az ir kérdés is háttérbe szorulnak emellett.

A háromszoros harcot a következő csoportok vívják majd meg egymással:

A nedvesek, akik között főleg a New York, New Jersey és Illinois állambeli delegátusok foglalnak helyet első sorban s akik Edwards new jersey kormányzó köré sorakoznak, legalább is annyit akarnak kivívni, hogy a platform fejezze ki azt a kívánását, hogy rokonszennel látna a Volstead törvény módosítását.

A szárazak, akiknek sorában a nő delegátusok is ott vannak, s akik Bryan köré sorakoznak, a leghevesebben ellenesnek minden olyan törekvést, ami a szárazság bármilyen nyitását is előzoza.

Wilson pártja, Class szenátor vezetésével, ahhoz ragaszkodik, hogy a kérdést egészen ejtsék el, mivel ez a kérdés már elintéztetnek tekintendő s a feljutásra szükségte-len. Mondják, hogy ez a felfogás magának az elnöknek a véleménye.

Mivel Bryan még nem érkezett meg, a Wilson párt uralja eddig a helyzetet s a platform előkészítését erősen befolyásolni igyekszik. A helyzet manapság olyan, hogy meg tudják majd akadályozni a nedvesek minden igyekeztét. Zavarokra azonban sok kilátás van s az is megtörténhetik, hogy a jelölés, sőt a választás is végbement, mielőtt a platformalkészültek volna.

A Nemzetek Ligáját illetőleg az elnök nem akarja beérni kevesebb, mint annak a határozott leszögezésével, hogy a békeszerződés a Nemzetek Ligájára vonatkozó rendelkezéssel egyetemben azonnal jóváhagyandó. A többség valószínűleg ezen az állásponton lesz ugyan, mindamellett kilátás van arra is, hogy a dolgnak kisebb, de zajos ellenzéke akad.

Cummings szívesen megnyitja beszédében részletesen kitér erre a dolagra s úgy tudja, hogy a beszéd egy részét maga Wilson elnök dolgozta ki.

"Azt hiszik, hogy a konvenció állandó elnöke is maga Cummings lesz.

Washingtonból erőlyesen cáfolják azt a hírt, mintha az elnök telefonon beszédet akarna majd intézni a konvencióhoz.

A DAYTONI VILAMOSZTRAJK.

DAYTON, O., jun. 24. — Kétnap óta sztrájkolnak a villamos vasuti alkalmazottak, hogy fizetésemelést vívjanak ki. A társaság avval ufoztatta el alkalmazottainak követelését, hogy a mai villamos vitéljéből nem futja a fizetésemelés. Azt akarja a társaság, hogy a vitélbért 7 centre emelhesse, felvételj nélkül, amely esetben 8 tikeletet adna 50 centért ingyenes átszállóval. Ezt viszont a városi bizottság nem hajlandó megengedni. A város most omnibuszokkal próbálja lebonyolítani a személyforgalmat.

ABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty-ninth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation. B. K. Casner, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: Alapítottai:
E. T. Kohányi Kohányi Tivadar

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Szerkesztőség és kiadói hivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3538. Cuy. Central, 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre: \$4.00. Külföldön: egész évre: \$4.50. Havonta: \$0.42. Clevelandban: egész évre: \$4.00. Külföldön: egész évre: \$4.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$4.50. Külföldön: egész évre: \$5.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$5.00. Külföldön: egész évre: \$5.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$5.50. Külföldön: egész évre: \$6.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$6.00. Külföldön: egész évre: \$6.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$6.50. Külföldön: egész évre: \$7.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$7.00. Külföldön: egész évre: \$7.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$7.50. Külföldön: egész évre: \$8.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$8.00. Külföldön: egész évre: \$8.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$8.50. Külföldön: egész évre: \$9.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$9.00. Külföldön: egész évre: \$9.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$9.50. Külföldön: egész évre: \$10.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$10.00. Külföldön: egész évre: \$10.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$10.50. Külföldön: egész évre: \$11.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$11.00. Külföldön: egész évre: \$11.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$11.50. Külföldön: egész évre: \$12.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$12.00. Külföldön: egész évre: \$12.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$12.50. Külföldön: egész évre: \$13.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$13.00. Külföldön: egész évre: \$13.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$13.50. Külföldön: egész évre: \$14.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$14.00. Külföldön: egész évre: \$14.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$14.50. Külföldön: egész évre: \$15.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$15.00. Külföldön: egész évre: \$15.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$15.50. Külföldön: egész évre: \$16.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$16.00. Külföldön: egész évre: \$16.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$16.50. Külföldön: egész évre: \$17.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$17.00. Külföldön: egész évre: \$17.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$17.50. Külföldön: egész évre: \$18.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$18.00. Külföldön: egész évre: \$18.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$18.50. Külföldön: egész évre: \$19.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$19.00. Külföldön: egész évre: \$19.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$19.50. Külföldön: egész évre: \$20.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$20.00. Külföldön: egész évre: \$20.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$20.50. Külföldön: egész évre: \$21.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$21.00. Külföldön: egész évre: \$21.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$21.50. Külföldön: egész évre: \$22.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$22.00. Külföldön: egész évre: \$22.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$22.50. Külföldön: egész évre: \$23.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$23.00. Külföldön: egész évre: \$23.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$23.50. Külföldön: egész évre: \$24.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$24.00. Külföldön: egész évre: \$24.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$24.50. Külföldön: egész évre: \$25.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$25.00. Külföldön: egész évre: \$25.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$25.50. Külföldön: egész évre: \$26.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$26.00. Külföldön: egész évre: \$26.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$26.50. Külföldön: egész évre: \$27.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$27.00. Külföldön: egész évre: \$27.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$27.50. Külföldön: egész évre: \$28.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$28.00. Külföldön: egész évre: \$28.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$28.50. Külföldön: egész évre: \$29.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$29.00. Külföldön: egész évre: \$29.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$29.50. Külföldön: egész évre: \$30.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$30.00. Külföldön: egész évre: \$30.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$30.50. Külföldön: egész évre: \$31.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$31.00. Külföldön: egész évre: \$31.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$31.50. Külföldön: egész évre: \$32.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$32.00. Külföldön: egész évre: \$32.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$32.50. Külföldön: egész évre: \$33.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$33.00. Külföldön: egész évre: \$33.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$33.50. Külföldön: egész évre: \$34.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$34.00. Külföldön: egész évre: \$34.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$34.50. Külföldön: egész évre: \$35.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$35.00. Külföldön: egész évre: \$35.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$35.50. Külföldön: egész évre: \$36.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$36.00. Külföldön: egész évre: \$36.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$36.50. Külföldön: egész évre: \$37.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$37.00. Külföldön: egész évre: \$37.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$37.50. Külföldön: egész évre: \$38.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$38.00. Külföldön: egész évre: \$38.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$38.50. Külföldön: egész évre: \$39.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$39.00. Külföldön: egész évre: \$39.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$39.50. Külföldön: egész évre: \$40.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$40.00. Külföldön: egész évre: \$40.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$40.50. Külföldön: egész évre: \$41.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$41.00. Külföldön: egész évre: \$41.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$41.50. Külföldön: egész évre: \$42.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$42.00. Külföldön: egész évre: \$42.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$42.50. Külföldön: egész évre: \$43.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$43.00. Külföldön: egész évre: \$43.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$43.50. Külföldön: egész évre: \$44.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$44.00. Külföldön: egész évre: \$44.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$44.50. Külföldön: egész évre: \$45.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$45.00. Külföldön: egész évre: \$45.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$45.50. Külföldön: egész évre: \$46.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$46.00. Külföldön: egész évre: \$46.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$46.50. Külföldön: egész évre: \$47.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$47.00. Külföldön: egész évre: \$47.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$47.50. Külföldön: egész évre: \$48.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$48.00. Külföldön: egész évre: \$48.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$48.50. Külföldön: egész évre: \$49.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$49.00. Külföldön: egész évre: \$49.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$49.50. Külföldön: egész évre: \$50.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$50.00. Külföldön: egész évre: \$50.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$50.50. Külföldön: egész évre: \$51.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$51.00. Külföldön: egész évre: \$51.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$51.50. Külföldön: egész évre: \$52.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$52.00. Külföldön: egész évre: \$52.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$52.50. Külföldön: egész évre: \$53.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$53.00. Külföldön: egész évre: \$53.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$53.50. Külföldön: egész évre: \$54.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$54.00. Külföldön: egész évre: \$54.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$54.50. Külföldön: egész évre: \$55.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$55.00. Külföldön: egész évre: \$55.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$55.50. Külföldön: egész évre: \$56.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$56.00. Külföldön: egész évre: \$56.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$56.50. Külföldön: egész évre: \$57.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$57.00. Külföldön: egész évre: \$57.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$57.50. Külföldön: egész évre: \$58.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$58.00. Külföldön: egész évre: \$58.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$58.50. Külföldön: egész évre: \$59.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$59.00. Külföldön: egész évre: \$59.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$59.50. Külföldön: egész évre: \$60.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$60.00. Külföldön: egész évre: \$60.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$60.50. Külföldön: egész évre: \$61.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$61.00. Külföldön: egész évre: \$61.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$61.50. Külföldön: egész évre: \$62.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$62.00. Külföldön: egész évre: \$62.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$62.50. Külföldön: egész évre: \$63.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$63.00. Külföldön: egész évre: \$63.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$63.50. Külföldön: egész évre: \$64.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$64.00. Külföldön: egész évre: \$64.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$64.50. Külföldön: egész évre: \$65.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$65.00. Külföldön: egész évre: \$65.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$65.50. Külföldön: egész évre: \$66.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$66.00. Külföldön: egész évre: \$66.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$66.50. Külföldön: egész évre: \$67.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$67.00. Külföldön: egész évre: \$67.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$67.50. Külföldön: egész évre: \$68.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$68.00. Külföldön: egész évre: \$68.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$68.50. Külföldön: egész évre: \$69.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$69.00. Külföldön: egész évre: \$69.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$69.50. Külföldön: egész évre: \$70.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$70.00. Külföldön: egész évre: \$70.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$70.50. Külföldön: egész évre: \$71.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$71.00. Külföldön: egész évre: \$71.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$71.50. Külföldön: egész évre: \$72.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$72.00. Külföldön: egész évre: \$72.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$72.50. Külföldön: egész évre: \$73.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$73.00. Külföldön: egész évre: \$73.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$73.50. Külföldön: egész évre: \$74.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$74.00. Külföldön: egész évre: \$74.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$74.50. Külföldön: egész évre: \$75.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$75.00. Külföldön: egész évre: \$75.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$75.50. Külföldön: egész évre: \$76.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$76.00. Külföldön: egész évre: \$76.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$76.50. Külföldön: egész évre: \$77.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$77.00. Külföldön: egész évre: \$77.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$77.50. Külföldön: egész évre: \$78.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$78.00. Külföldön: egész évre: \$78.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$78.50. Külföldön: egész évre: \$79.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$79.00. Külföldön: egész évre: \$79.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$79.50. Külföldön: egész évre: \$80.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$80.00. Külföldön: egész évre: \$80.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$80.50. Külföldön: egész évre: \$81.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$81.00. Külföldön: egész évre: \$81.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$81.50. Külföldön: egész évre: \$82.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$82.00. Külföldön: egész évre: \$82.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$82.50. Külföldön: egész évre: \$83.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$83.00. Külföldön: egész évre: \$83.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$83.50. Külföldön: egész évre: \$84.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$84.00. Külföldön: egész évre: \$84.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$84.50. Külföldön: egész évre: \$85.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$85.00. Külföldön: egész évre: \$85.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$85.50. Külföldön: egész évre: \$86.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$86.00. Külföldön: egész évre: \$86.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$86.50. Külföldön: egész évre: \$87.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$87.00. Külföldön: egész évre: \$87.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$87.50. Külföldön: egész évre: \$88.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$88.00. Külföldön: egész évre: \$88.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$88.50. Külföldön: egész évre: \$89.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$89.00. Külföldön: egész évre: \$89.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$89.50. Külföldön: egész évre: \$90.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$90.00. Külföldön: egész évre: \$90.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$90.50. Külföldön: egész évre: \$91.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$91.00. Külföldön: egész évre: \$91.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$91.50. Külföldön: egész évre: \$92.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$92.00. Külföldön: egész évre: \$92.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$92.50. Külföldön: egész évre: \$93.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$93.00. Külföldön: egész évre: \$93.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$93.50. Külföldön: egész évre: \$94.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$94.00. Külföldön: egész évre: \$94.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$94.50. Külföldön: egész évre: \$95.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$95.00. Külföldön: egész évre: \$95.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$95.50. Külföldön: egész évre: \$96.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$96.00. Külföldön: egész évre: \$96.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$96.50. Külföldön: egész évre: \$97.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$97.00. Külföldön: egész évre: \$97.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$97.50. Külföldön: egész évre: \$98.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$98.00. Külföldön: egész évre: \$98.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$98.50. Külföldön: egész évre: \$99.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$99.00. Külföldön: egész évre: \$99.50. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$99.50. Külföldön: egész évre: \$100.00. Havonta: \$0.42. Csak postán: egész évre: \$100.00.

New York-i irodánk címe:
 Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
 Ügyvezető: Joseph Horváth, Manager.

Tiltakozó sürgönyök

MÉG MINDIG nem telt meg a keserűség sorlege. Még mindig újabb cseppek hullanak a keserűség feneketlen hordójába, melynek tartalmát végeredményben egy egész ország ártatlan népe issza. A megpróbáltatások keserves láncaiban visszaérkezett Magyarország a háború legsúlyosabb csapásához: a blokádhoz. De most nem a szövetkezett nagyhatalmak zárják el a nagyvilágtól az "ellenséget", hanem elsősorban azok az országok, melyek világháborús fegyvertársak voltak Magyarországnak. Nem a kéréhetetlen kormányok rendelték el a blokádokat: a nemzetközi munkásszervezetek, elsősorban minden munkásszervezet leghatalmasabbja, a közlekedés és szállítás munkásszervezete tömörülése.

Rendkívül sok rallingolató rágalom, — érkezik a sok átlátszó, kalandosul rágalom, — érkezik Amerikába a magyarországi mai viszonyokról. Megbizhatatlank a vádak, — de valljuk be őszintén, — ugyanolyan megbizhatatlank a hivatalos cáfolatok. Addig amíg fel nem szabadul a hivatalos cáfolatok, nem lehetünk azok az újságok irnok és addig amíg rögönitől bíróságok működnek az egész országban, — nem lehetünk a törvényes rend uralmában.

És a magyar kormány nem tagadja, hogy szigorúan megcenzúrázza kerülnek az újságok a nyilvánosság elé s hogy rögönitől bíróságok végzik a nagy munkát az országban, főképp Budapesten. Teljesen mellékes az indoklás: a tények beszélnek. Olyan országban, ahol "béké" idején cenzúrára és statáriuma van szükség, a kormányzás és abban az országban nem élhet megelégedett, mukavágy, szabad nép.

Az amerikai magyarság sem követeli magának azt a jogot, hogy szavának döntő súlya legyen magyarországi ügyek intézésében. De ha egyébrt nem, a jótékonyabb áldozatkészség és az önzetlen testvérségités ellenértékül, — megkövethető, hogy véleményét észrevégyék a szülőhazában.

Két nagy amerikai-magyar testület, a Verhovay Segélyegylet és a Clevelandi Egyesült Magyar Egylet, sürgönyt küldött Magyarorszába. Az egyik sürgöny a kormányzóhoz, a másik a miniszterelnökhöz szól, de mindkettő az amerikai magyarság véleményének, érzelmének, óhajainak és vágyainak visszhangja. Az amerikai magyarság jót és csak jót akar hallani szülőhazájáról és elkeseredve látja, kétségbeesve olvassa a megdöbbentő híradásokat, melyeknek lényegére hiába vár részletes, alapos és megbízható cáfolat. Az amerikai magyarság, a nagy összeomlás után abban bizott, hogy bárhol alakuljon is a helyzet, bármennyire csonkítsák is meg az egészséges országot a környörtelen győztek, az új Magyarország, független, szabad ország lesz, — a dolgozó nép országa.

Aki nem hisz az erőszakban, az nem hisz a bojkottokban és blokádokban. Erőszak mindenkor csak erőszakot szülhet. Az amerikai magyarság tömörülései a józan ész és a tiszta gondolkodás fegyvereivel sietnek a szülőhaza védelmére. Mert minden tiltakozó sürgönynek minden szavát, minden betűjét a kristálytisztá jóindulat, az egyenes, becsületes érzés, küldi az Óceánon túlra.

Nedves konvenció

ELŐRELÁTHATÓ bizonyosság, hogy a demokráciapárti nemzeti konvenciója viharosabb, érdekesebb és izgalmasabb lesz, mint a chicagói konvenció volt. A chicagói összejövél minden érdeklődését lefoglalta a "három-nagy" körül kialakult helyzet és az előcsatározások során az az egyetlen kérdés igért komolyabb vihart, hogy a Nemzetek Ligája kérdésében Johnson szenátornak, vagy Lodge szenátornak álláspontja győz. A vihar elmaradt azonban, mert Johnson látszólagos győzelmével békés egyezségkötés történt.

A demokráci konvenció főérdeklődését ugyancsak a Nemzetek Ligájának kérdése szolgáltatta, azzal a pikáns eshétéssel, hogy a demokráciapárt szembehe-lyezkedhet saját vezérével, Wilson elnökkel. A nagy és általános érdeklődést azonban nem ez a külpolitikai kérdés okozza. A száraz-nedves harc előnyomuló árnyéka kiseri a politikusokat. A friscoi konvenció határozott nedves és még határozottabb, száraz elemek összecsapása várható. A demokráci politikusok ki akarják használni a republikánusoknak azt a "könnyelmi-séget", hogy platformjukban nem nyilatkoztak részletesen az országos szárazságról.

A szárazak legszárabb apóstola, William Jennings Bryan nagyban készül már az elmaradhatatlan összecsapásra és kijelentette, hogy csak "holttestén keresztül", nyilatkozhat meg a párt az alkohol fokának felemelése mellett.

Az első konvenciók fessékek megállapították már, hogy San Francisco sokkal "nedvesebb", mint Chicago volt, ahol pedig ugyancsak nem vala hiány szesz italokban. És annyi bizonyos, ha minden delegátus, aki néhány korty alkoholt megenged magának a konvenció előméré, — a felfokosított ellen szavaz, — úgy még Bryan "holttestén keresztül" is feltámad az alkohol, — legalább kétfelháromnegyedes erővel.

A mozi az amerikanizálás szolgálatában.

A mozgófénykép nemsokára nagy szerepet fog játszani az amerikanizálás elősegítésében és pedig a volt belügyminiszternek, Franklin K. Lanek kezdeményezésére, aki még a múlt év december havában hívta össze ebben a kérdésben Washingtonba az ország legnagyobb mozi tevékenyit. Később a szenátus és a képviselőház nevelésügyi bizottsága is határozatot hozott a dologban, amelyben kimondták, hogy felkérjük az amerikai hatalmas mozgófényképárt, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt az amerikai szellem erősítésére s eberen tartására népnélközött. Ugyancsak elhatározták azt is, hogy megfelelő kép témák írása végett az amerikai írókhoz fordulnak. A megfelelő bizottság egyebek között ezekkel fordul az írókhoz:

"Olyan mozgófénykép tárgyak írást kérjük, amelyek a történet legyen lecke az amerikai eszmények felől, foglalja össze az amerikai kormányrendszer előnyeinek ismertetését, s azokkal az alkalmakkal, amiket Amerika a multban nyújtott s a jelenben is nyújt. A történetek hassanak a szivre s az elmékre egyaránt, s az építő vágyat élessk, ne a rombolás, a pusztítás vágyát. Segítsenek a kormánynak az újítások rekonstruálás nagy munkájának végrehajtásában, segítsenek lerombolni az osztálykülönbséget. Mutassák ki az amerikai kormányrendszer fölényét más kormányrendszerek felett. Az amerikai nép nagyobb szabadságot, jobb módját, boldogabb, megelégedettebb voltát. A történetek az itteni jelenlegi helyzetet tüntessék fel, a valódságot, s ne olyan bevándorlók eseteit, akik téves eszmékkel eltele jönnek ide. Mutassák ki, hogy a törvény itt egyformán védelemben részesít mindenkit meg a legsebényebbet is. Hogy a bevándorlók miképpen lettek urrá itt a szegényesség felett, miképpen menekültek az elnyomatásból s lettek itt vezérek s miképpen remélheti a legalacsonyabb származású ember is, hogy elérje a legmagasabb hivatalt."

Szeretnék ezen kívül, ha nagy amerikaiak élettrénetét mutathatnák be mozgóképekben.

Hasonló kérelemmel fordul az ügyet intéző bizottság minden olyan művészhez, artistához, ügynőkhöz, a kiknek a mozgófénykép iparban szerepük van. Külön haszna ezekből a képekből nem lesz semmiféle vállalkozásnak. Jövedelemre csak annyiban tartanak számot, hogy az élő állítási költségek fedeztetők legyenek. Idővel a képek rendelkezésére fognak állni az iskoláknak, templomoknak s más olyan intézményeknek, amelyek az amerikanizálás előmozdításán fáradoznak.

A moztörténetek kidolgozását nem kívánja a bizottság, amelynek címe különben 1520 Broadway, New York, hanem megelégszik a téma rövidbb vázlatával vagy körüírásával is. Az ilyen vázlatokat, ha megfelelőnek, alkalmas írókkal dolgoztatják majd fel.

Ibanex udvarol az amerikai nőknek. A hírdető irólyat mond rólok, amiben maguk sem hisznek. Nem is akarunk annyira túlozatosan lenni. Insultus az intelligenciájuk ellen perfect nőkké nevezni őket azért, mert úgy látszik, érdesek.

Ibanex, aki az elismert titán hangos gesztusával ékesített Amerikába, hát te is? Hát nem oktált Mesterfleckes, aki azért járta le magát, mert bizonytalan ügyellenül dicért? Vagy ugyanevetett elismert íróknak az a végtelű, hogyha fejükbe száll a dicőség, hát elvesztik az eszüket?

Ibanex, Ibanex, amikor már van, hely- s mindentörn cásinál pénzt?

CSAK úgy gondolhat arra, hogy valamikor pénze legyen, ha takarékoskodik. Tegye, pénzt bankba.

UGY vigyázzon pénzre, a hogy dolgozik érte. Néha munkával keresett pénzt megbízható bankban tartsa.

NEGY asszálkodik fizetek cötletek után.

KISS EMIL, bankár 133 Second Ave. New York.

ABADSÁG

Péter-Pál napja Magyarországon

Az ideai aratás. -- Mennyi lesz a buza ára? -- A liszt kivétel és a korona értéke. -- Rubinek miniszter a korona árfolyamának emelkedését reméli.

A "Szabadság" magyarországi tudósítójától
 Budapest, 1920. június 3.

A legelső pesti nagy malmok igazgatói, a kiket megkerestem, azt mondják, hogy ha az isten megsegítene és korán lenne aratás, akkor még Angliában is nagyon szivesen vennék a magyar lisztet. De hogyan kapna rajta Ausztria, amelynek egy évben öt millió métermáza lisztet kell behoznia s a saját földjén csak egymillió máza termése számít! A lisztnek, amit az osztrákok Argentínából és Amerikából hozhatnak nagy nyomorúságukban, mire Bécsbe ér, mászánként 3000-5000 korona az ára. A mi liszt-exportunk annyi idegen valutát hozna, hogy ez tíz-tizenkét millió dollár bevételt jelentene a mai korona-árfolyam mellett. (Persze, ez nem mind tiszta haszon). Igaz, hogy mielőtt az első nagy magyar liszt megjelenik a külföldi piacon, a magyar korona ára azonban emelkedik s az emelkedés tartani fog az export aránya szerint. Ennek megfelelően, számra nézve kevesebb koronát kapunk

TENNESSEE ÉS A NŐI SZAVAZATI JOG KÉRDÉSE

Roberts kormányzó rendkívüli ülésre hívta össze az állami törvényhozást a kérdés eldöntése végett.

Nem lehetetlen, hogy Tennessee lesz a szuffragetok győzelmének biztosítója.

Vannak jogászok, akik azt állítják, hogy miután Ohio állam esetében kimondta a legfelsőbb törvényeség, hogy az állami törvényhozásnak joga van a szövetségi alkotmánymódosítás ügyében a nép megkérdése nélkül dönteni. Tennessee állam alkotmányának erre vonatkozó tilalma semmis.

Arról nem nyilatkozott a kormányzó, hogy alkotmányos lesz-e a tennesseei törvényhozás döntése, tekintettel arra, hogy az állami alkotmány ellenzi azt. Roberts kormányzó csak annyit mondott, hogy az ügy Thompson tennesseei igazságügyi államtitkár kezében van, aki tárgyalásokat folytat ebben az ügyben a washingtoni igazságügyminiszteriummal.

KNOXVILLE, Tenn., jun. 24. — Tennessee állam kormányzója kijelentette, hogy Wilson elnök óhajta szerint össze fogja hívni az állami törvényhozást a végett, hogy döntson a női szavazati jogra vonatkozó alkotmánymódosítás elfogadása ügyében.

Erre az elhatározásra Wilson elnöknek távirata készítette Roberts kormányzót. Az elnöki távirat, amely tegnap este érkezett meg, többek közt a következőket mondja:

„Valóban hasznára lenne a demokratáknak és a nemzetnek, ha lehetséges volna az ön részéről az ön állami alkotmányának különös rendelkezése értelmében a legfelsőbb törvényeségnek Ohio állam esetében hozott döntését szem előtt tartva, összehívni rendkívüli ülésre Tennessee törvényhozóit, a női szavazati jogra vonatkozó alkotmánymódosítás kérdésének megvitatására.”

Tennessee államnak alkotmánya tiltja, hogy az állami törvényhozás foglalkozzék a szövetségi alkotmány módosításával, kivéve, ha az állami törvényhozás tagjainak választása alkalmával az az alkotmánymódosítási kérdés is szavazás tárgya volt.

Roberts kormányzó kijelentette, hogy a törvényhozás összehívásával nem késik sokáig, mert

MARCH TÁBOROK ELVESZITI A HÁBORUS RANGOT

March tábornok, a vezérkar főnöke, mai rangját csak a háboru tartamára kapta.

Vele együtt az összes tisztek a háboru előtti rangjukat tarthatják csak meg.

WASHINGTON, jun. 24. — Junius harmincadikán Payton C. March, a vezérkar főnöke, elveszti a major general rangot, amit csak a háboru tartamára kapott és visszamegy rendes generálisnak. Ezt a hivatalos nyilatkozatot adták ki a hadügyminiszteriumban.

Mikor a hadügyminiszterium néhány nappal ezelőtt azt jelentette, hogy junius harmincadikán minden tisztnak kötelessége letenni a rangot, amit csak a háboru tartamára kapott, a kiadott listában Payton C. Marchnak, a vezérkar főnökének a neve nem szerepelt. Azóta azonban a hadügyminiszteriumban oda nyilatkoztak, hogy a törvény értelmében nem tehetnek mást, mint hogy a vezérkar főnökének a nevét is felveszik a listába.

March tábornok jelenleg Európában tartózkodik. Junius tizenkilencedikén érkezett meg Párisba és épen tegnap táviratozott, hogy junius huszonnegyedikén indul vissza Bristolból, Angliából. Két nappal után, hogy hajóra száll, a tábornok elveszti a mostani rangját és két eszalgot le kell vennie a gallériájáról.

GARMADÁVAL
érkeznek a hála levelek, amelyek mind a **SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR**

MARGIT
KRÉMJET
dicsérik.

Dicsérik fogja kegyed is, ha egyszer használta, mert be van bizonyítva, hogy a mi **MARGIT** krémünkkel nincsen jobb szer

SZEPLŐ, MAJFOLT, PATTANÁS, KIÜTÉS

s bármely más arctisztítalanság ellen. Egyszeri próba meg fogja kegyedet gyógyítani. Egy tégely Margit krém a hozzá való **MARGIT** szappannal csak 1 dollár postán küldve.

Kiszárolgatosan csak a cimen kaphatja a valódit.

SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR
9115 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO.

ELHELYEZIK A MENEKÜLTEKET BUDAPESTEN

A vagonlakókat egyelőre iskolákban helyezik el. A menekülteket decentralizálni fogják és gazdasági munkára képezik ki.

Az Országos Menekültügyi Hivatal vezetőjének nyilatkozata.

A budapesti "Est" május 30-iki számából.

Az ellenségeitől megszálott, megcsontított új Magyarországának egyik legégetőbb problémája: az elszakított vidékekről emelkedett családok sorsa. A magyar társadalom jól ismeri ezt a problémát, hiszen egész télen eleget hallottunk és olvastunk a tehervagonokban sínylő menekült magyar tisztviselők és családjaik nyomoráról. Ezeknek az ellátásáról és jövőbeli sorsáról az Országos Menekültügyi Hivatal agilis és körültekintő vezetője, báró Horváth Emil államtitkár ma a következő programot adta az Est-nek:

Az Országos Menekültügyi Hivatal felállítására megszűntetett minden nevezendő hatósági szervet, amely eddig a menekültek ügyével foglalkozott. A belügyminiszterium illetékes igazosztálya, amely eddig ezzel az ügyvel foglalkozott, átengedte ezt a ressortot és ezzel kapcsolatosan megszüntették a Lieber-féle kormánybiztosságot is. Mikor a Menekültügyi Hivatal megalakult, körülbelül 1600 vagonban laktak Magyarország területén az elszakított részekről emelkedett tisztviselők. A vagonlakásra kényszerítette őket első sorban a lakáshiány. Nemsokára azonban sor kerül az átárrásra, azután nagy hiány van a vasuti kocsiokban és ezért bizony a vasuti teherkocsikat nyolc nap alatt ki kell üríteni. A kiürítés folyamatban van s a menekülteket Budapestre a Baross-utcai, Petardi-utcai és Hernád-utcai iskolákban fogjuk bezárolni, azonfelül tömeglakásokat rendezünk be a Gyáli-uton és Lövölde-téren.

Ha azonban a menekültek száma a jövőben nagyon megnőne, akkor a keresedelemügyi miniszteriumban legutóbb megtartott értekezleten, felmerült terv alapján a menekülteket tölire a beszállásos törvény igénybevételeivel volnának kénytelenek fedélhez juttatni. Tudjuk, hogy ez csak a végső eszköz, mert gondosan kerülni igyekszünk minden intézkedést a mely a polgárság nyugalmat és élete rendjét megbontaná.

A menekültek iránításában eddig az a hiba volt, hogy óriási számban a fővárosba centralizálták őket. A Menekültügyi Hivatal most Debrecenben, Szegeden, Szekesfehervárról és Miskolcon kirendeltségeket létesített s az őszi szezon beálltával a menekültek nagy részét vidéken fogja elhelyezni; e célból tervbe vettük, hogy az összes nagyobb vidéki városokban is kirendeltségeket létesítsünk.

A menekültek részére Budapestben étekezt tartunk fenn, a hol ez idő szerint negyedszáz, a jövő héten azonban már ezer kétszáz étekeztnek napi 17 koronáért. A menekülteket ingyen orvosi ellátásban és gyógy szerben részesítjük, megszerveztük az anya- és csecsemővédelem is, a mit hála Istennek, nagy mértékben vesznek igénybe, mert a vagonlakásokban igen nagy a szaporulat.

Illetékelen tényezők azonban, sajnos, éppen úgy, mint minden divatos mozgalmat: a menekültek ügyét is kihasználják arra, hogy rajta élőködjenek. A menekültügyi egyletek gombamódra szaporodnak, rávetették magukat a jótékony ságnak erre az ágára, beutazzák az országot és megpompulják a gyantutlan, jöhiszemű embereket, a kik nem tudják, hogy ennek a jótékony adománynak egy része ezeket az ügynőket és a mögöttük álló egyesületeket illeti.

A legközelebbi jövőben a kormányt el fog tiltani minden ilyen gyűjtést, újabb engedélyt nem ad ki s a már kiadott engedélyeket is visszavonja. En

Alapított 1898-ban

MOSTANÁBAN mikor az európai pénzek árfolyama csaknem napról-napra változik, a magyarok akár hozzátartozóiknak küdenek pénzt, akár magyarországi bankban helyeznek el nagyobb összeget — olyan bankhoz vagy bankárhoz forduljanak, akiknek a neve biztosíték arra, hogy ügyfeleit lelkiismeretesen és becsületesen szolgálja ki. Kiss Emil bankár több, mint husz évtizeden keresztül biznyságot tett pontosságáról és megbízhatóságáról, akik vele küdenek pénzt, bizonyosak lehetnek abban, hogy a legolcsóbb napi árfolyamot számítja. Budapesti irodája utján a hazaküldött pénzt a lehető leggyorsabban kapják meg hozzátartozóik.

Hajójegyek
a legalkalmasabb és leggyorsabb hajókra.
KÜLDJÖN FOGLALÓT.

Óhazai ügyek
Pontos és szakértő elintézés. Telekönyvi mássalok és óhazai okmányok beszerzése.

KISS EMIL BANKAR
133 Second Ave., New York
Budapesti iroda: Kerepesi-ut 1.

KORONÁK HELYETT

küldjön dollárokat Magyarországra. A dollár külföldi kereslete miatt, Magyarországon a dollár árfolyama jobb mint itt.

Az American Express Company elad külföldi checket és pénztalványt dollár értékben, magyarországi pénzküldésre. Jugosláviába szintén csakis dollárértékben eszközöl átutalásokat.

Romániába és Czecho-Slovákiába azonban azoknak helyi pénznemében eszközöl átutalásokat. A pénzküldési árjegyzék ma, mely változásnak van kitéve, a következő:

- 100 CSEHO SLOVÁK KORONA . . . \$2.70
 - 100 ROMÁN LEI . . . \$2.70
- (Póstdíj csak 25 cent bármily összegnél.)
Nagyobb összegnél ár-engedmény.

Ezen utalványok bármelyikét megkaphatja bármely American Express Railway irodában, fiókügnökségeknél vagy az American Express Company irodáiban New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Washington, Buffalo, Pittsburgh, Cleveland, Cincinnati, Chicago, Detroit, Minneapolis, Milwaukee, St. Louis, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle és Montrealban.

Vagy írjon anyanyelvén a következő címre:

AMERICAN EXPRESS COMPANY

Foreign Money Order Department "F"
65 Broadway, New York

Clevelandi irodánk: 2048 East 9th Street

Bármikor és bárhová küld pénzt, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez megóvja Önt a károsodástól.

SCHELDEMANN UJRA ELŐTÉRBE A POLITIKÁBAN

Sokan abban biznak, hogy a Scheidemann pártja meg tudja oldani a kabinetsválságot.

Fehrenbach kancellárnak még nincsen kabinetje.

BERLIN, jun. 24. — Németország felett az utóbbi negyvennyolc órában egy kancellár nélküli kabinet és egy kabinet nélküli kancellár uralkodott. Ez a képtelen helyzet, amit a kabinetsválság idézett elő még mindig nem szűnt meg, minden igyekezet ellenére sem.

A tanácskozásokat most elnapolták, abban a reményben, hogy utóbb esetleg Scheidemann képes lesz kabinetet hozni össze, amelyben a demokrata és a többségi szocialisták is helyet foglalnának.

A kabinet alakítását a többségi szocialisták mindenképpen hajlandók elősegíteni, hogy a spai konfencia el ne nyugodtan mehessen Németország. Igyekeztek azonban a többi pártok okvetetlenkedésén hajórást szenvedett eddig.

Nagy kérdés az is, hogy Fehrenbach kancellár, ha a mostani kabinetalakítási kísérlete nem sikerül, vállalkozni fog-e arra, hogy további kísérletezésekre is belefogjon?

CHIEFTAIN-féle SZINTARTÓ KRÉMMEL
fehér cipője tovább tart

Fehér a kezdeten, fehérre szárad és fehér marad.

Bőr és posztócipőre. Folyadék, vagy szappan. Mindenütt kapható.

Chieftain Mfg. Co. Charleston, W. Va.

Menekültügyi Hivatal fogja nem fogjuk, sem egy fillér nem igénybevenni a közönség jótéremülését, hanem a gyűjtő urak zsebkönyvét és minden adakozót, hogy ne uljon fel ezeknek az ügynőknek. Nemsokára a

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjék meg vele még ma. Az ismeretség hasznára lesz Önnek és családjának. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőit, vagy tagjait, ők majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, az esetben írjon felvilágosításért a központi titkárnak erre a címre:

Secretary
Verhovay Aid Association,
Hazleton, Pa.

A valódi legjobban elismert Krejci-féle Lillom arc cream és szappan egyedüli szepítő szer, amely az arcról majfoltot, szeplőt, pattanást eltávolít. Kapható éjjeli és nappali használatra.

1 tégely éjjeli, 1 tégely nappali és 3 darab szappan \$2.00. Egy üveg 50c. Lillom tejet teljesen ingyen adunk, azonnal rendelje meg.

Fehér Kerest Gyógyszertár
26th és Lorain Ave. sarok, Cleveland, O. áll

Utazás az óhazába

A ZOK az amerikai magyarok, akik már átutaztak Európába s hajójegyeiket a State Banknál, ennél a hatalmas amerikai pénztintézetnél szereztek be, a legnagyobb hálával gondolnak vissza a bankra, amely szolgáltatással segédkezett nekik minden az utazással járó ügyük elintézésében.

A ZOK az amerikai magyarok, akik a nagy utat csak ezután szándékoznak megtenni, a saját érdekében cselekszenek, ha hajójegyeiket a State Banknál szerzik be, mert itt lelkiismeretes kiszolgálást, gyors elintéztést és pénzmegtakarítást érnek el. Mielőtt bárhol hajójegyet venne vagy pénzt váltana, írjon felvilágosításért a címre:

The State Bank
378 Grand Street, New York

Ezrekre menő levelekkel számolhat be a Partos Patika, melyek mindegyike dicséri és áldja a

PARTOGLORY

IDEGERŐSÍTŐ, VÉRKEPZŐ, IZOMFEJLESZTŐ ÉS CSONTSZILÁRDÍTÓ kivonatot, melynek minden csepe egy csupp vért. — Használata pedig az idegrendszer és a szervezet megerősítését, követhetőségét, erőt, egészségét, megelégedést, boldogságot és hosszú életet jelent.

A legtöbb ember azt sem tudja, hogy tulajdonképpen mi baja is van? — Nem fáj semmije, nincsen semmi különös baja, nincsenek homoly gondjai és mégis levertnek, álanságnak fájradnak éri magát, szűrtőlőd, minden ok nélkül, minden csekélyeséért haragra lobban, kerüli az emereget, nincsen munkaköze stb.

Mindenzen tünetek a megrongált idegrendszernek, a fogyó idegrendszernek tulajdoníthatók. Manapság több-követhetőbb minden ember ideges. — Az emberiség nagyobb része káros és megelégelt. — Az idegrendszerünk, gyorsan eszünk és aránylag keveset pihenünk, vagyis más szóval: gyorsan élünk. — Ez a gyors és nyugtalan élet azután első sorban idegrendszerünket tamadja meg. — Az ideget tehát táplálni, a fogyó idegért pótolni kell.

A "PARTOGLORY" erősíti az idegrendszerét, fejleszti és fokozatosan rendezkedez az idegért. — Valóságos idegtápláló, melynek segítségével minden izom, minden szerv és az egész szervezet új életre kel.

A "PARTOGLORY" ára 5 üveggel csak 5 dollár, 1 üveggel 1 dollár 25 cent. — Rendelje meg azonnal a következő címen: PARTOS PATIKA, 169 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

anul
gyáros
gyorsra
is azt hitte,
ap, de csaló-
vele igazolja.
gyorsra
létesíttem
jutot-
vevesébbet
nak, hogy
ett.
Dr. Hajós
helyettes
amerikából
a bankba
oránát vol-
dollárért
A bank a
visszavél-
dollár
gyi figye-
gy dolláro-
és az ügy-
zetnek, de
New Yorkban
BELA
N. Y.
át
eni amit nem
itjuk a kor-
és leggyorsab-
agyobb össze-
za
Mi megóvjuk
mert társas-
riselője vezet,
julius elsőjén
ence gyors-ha-
külséges látta-
BANK
FOZULET:
10 E. 22nd St.
a Bankpalotában
pen tizenegypüspök
ap vett részt.
szédet Richard Do-
tus, a north easti
tézet volt rektora
utódjával valószínű-
annon eriei segéd-
vezi ki Benedek
ZETÉBE
lásunk megünnep-
zánk, az azokért
ivül másféle díja-
személyesen kiért
hajójegyi árat.
k, forduljon hozzá
Geng Jakab, Geng
L.
Tóth József, Fe-
Vafaha András,
Nagy Ferenc,
WARRENBÖL.
nos
ő és kíván-
UTCA
148. 55

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MEKEESPORTI HIREK.

ERŐST MIRE.

McKeesport, Pa. — A pittsburghi Szt. Agoston Kapucinas...

KERESZTELŐ.

McKeesport, Pa. — Pöszter István hatalmas kis leánykával...

FELROBBANT TANK.

McKeesport, Pa. — A Pittsburgh Generator itteni gyárában...

ÚJ FORDULAT A HIDASSY ÜGYBEN.

Állítólag a gyilkossággal vádolt Rose ártatlan. Két bevándorlót...

Olvasóink emlékeznek arra, hogy ez év március 13-án...

A rendőrség a gyilkosság elkövetésével egy Rose nevű girardi olasz embert...

Most azonban újabb fordulat következett be ebben az ügyben...

VIRGINIAI HIREK.

Köeli: Andreánsky Gyula a Szabadság West Virginia, Virginia és Kentucky képviselője.

CSALÁDI ÖRÖM.

Pocahontas, Va. — Komárommegye csepi születésű Harcsa István magyar bányász...

ÖRÖMRE BANAT.

Dante, Va. — Szabolesmegye gégegyi születésű Urbán György...

NÉGY LABU CSIRKE.

Dante, Va. — Sopronmegye rábatamási születésű Tóth Ignác...

SZÜLETÉS.

Dante, Va. — Szilágyballai Dombi István magyar bányász...

INFLUENZA ALDOZATA.

Pocahontas, Va. — Zemplénmegye zempléni születésű Nehéz István magyar bányász...

CIMET KÉRNEK A SZÜLŐHAZÁBÓL.

Litschauer Rudolfot keresi Litschauer Rezső, II. Margit körút 42. Budapest.

FIGYELEM AZ UTAZÓKNAK! MEGNYILT AZ ÚJ HOTEL. VICTORIA HOTEL név alatt...

Kihozatal Európából

Ha rég nem látott családját, rokonait vagy ismerőseit ki akarja hozatni Magyarország bármely részéből...

EURÓPÁBA KÜLDJÜK, aki kihozza magával az Ön hozzátartozóit és megóvja őket az uton mindenféle kellemetlenségtől

ZARÓ HENRY BANKAR. Vegyen koronát most! Rövidesen drágább lesz!

MINDEN LEVELET IGY CIMEZZEN:

ZARÓ C. HENRY, Bankár 39 Cooper Square, cor. 6th St., New York

EGYHÁZI HIREK.

AKRON S VIDEKE MAGYAR REF. EGYHAZ HIREI.

ESKETÉSEK.

Akron, O. — Bajoczi András lépett házassági szövetségre Tóth Máriával...

NYARI ISKOLA.

Akron, O. — Az egyházban évenként megtartott mindennapos magyar iskola a nyári szünet idejére...

A NÖGYLET MULATSAGA.

Akron, O. — A Ref. Nögylet június 13-án tartotta meg jótékonyul-mulatságát...

POKOLLÁ változtatta az emberi gyűlölet a földet. A SALVATION ARMY az igazi irgalmas szamaritánus...

lásánál Gacsályi Lajos, Tóth Sándor, Dankó Ödön, Gacsályi Lajosné, Myers Vincéné és Balázs Andrásné fáradoztak...

A PITTSBURGH ES VIDEKE MAGYAR REF. EGYHAZ KÖREBÖL. ISTENTISZTELETEK. Junius 27-én a következő istentiszteletek tartanak...

KÉSZÜLŐDS A SZINI-ELŐADÁSRA. A keresztény Ifjúsági Egyesület június 29-án tartandó előadásra...

NYARI MINDENNAPOS ISKOLA. A Pittsburghi Magyar Ref. Egyház nyári mindennapos iskolájának a megnyitása...

A SALVATION ARMY A SZEGÉNYEK ÜGYVÉJE. "Ügyvédi tanácsos" épügy kell szolgálunk az arra szorulóknak...

-Társas Utazás- MAGYARORSZÁGBA A LEGJOBB ÉS LEGGYOR-SABB HAJOKON. PÉNZKÜLDES. KÁBEL-SÜRGÖNY VAGY POSTAI UTON...

HAJÓJEGYEKET. Állított ki úgy az óhaját mint az óhaját és Amerikába. HOZZÁTARTOZÓIT KIHozATOM az ÓHAZÁBÓL.

ÜZLET-MEGNYITÁS. Magyar Bányász Otthon Szálloda és Étterem MEGNYILT. JUNIUS HÓ 19-ÉN STEUBENVILLE, O.

MURANYI JÓZSEF. 114 MARKET STREET, STEUBENVILLE, O. LLOYD SABAUDO. 3 State St., New York.

REGINA D'ITALIA JULIUS 17-ÉN. ITALIA AMERICA. NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA LA VELOCE.

CSOMAGOKAT KÜLDÜNK AZ ÓHAZÁBA, EUROPEAN EXPRESS & MAIL ORDER HOUSE.

PÉNZT KÜLDÜNK gyorsan és biztosan, postán vagy sűrűnyileg. DOLLAR-KORONA.

TELJES FELELŐSÉG MELLETT. SZALLITUNK ELEMELI SZERKEKET, ÚJ ÉS HASZNALT RUHAKAT, MEZOGAZDASÁGI ÉS IPARI GÉPEKET.

off. tás. vözelmet. ost \$24.00. \$28.00. \$32.00. \$36.00. \$40.00. \$48.00. fi öltönyök. ost \$13.20. \$14.80. \$18.00. \$20.00. ngedmény. ak félre! m találni. 1920-ban volt. Üzletünkben megfizetni, mert mi ök egy személyben. nál olcsóbbak va 0 dollárt takaríthat. W's the. mbereknek. spect Ave. n Street. Federal St. r. sárunk. Jótállunk. PUDINE. gszünet. neuralgia ellen is. tartalmaz a szivre os anyagokat. ljesen biztos. patikában kapható. s 60 centes üvegek. ak 4k. fel. ad. O. agnáp. zlet. hazal. köves. enfele. emnek. e 16. Hazal. szerke. tok. CO. LEVELAND, O. ER. s. merv. lamok és csuk. n. rög. Ca anyhat. gygyel. a HORGONY' vésig. 33 és 70 centes üvegek. 60. way, New York.

VASÁRNAP

szabadság Sunday Magazine

Este.

Ülök a szürke fészke szélén...
Nézek szomorúan, látás nélkül.
Körültem az alkony estére bágyad
S az este lassan éjbe sötétül.
Igy borul el a lelkem is néha...
Dermesztő kinnal gyöttri a kétség,
Tépi az önvád, sebzí a bánat,
Égeti, marja sok fájo emlék
S halálra fojtja gyilkos sötétség...
Mert mind hazugság: eröm, hitem,
Megnyugvásom, csöndes türelmem,
Szélid jószágom, irgalmas békém
S fehér, lemondó, égi szerelmem —
Ez mind hazugság... Csalóka diszt
Most megvetően eldobja lelkem.

Erős és bizó, bölesen lemondó,
A szive vérét örömmel öntö,
Magát felejtö, másoknak élö,
Hosszutüró és mindig remélö,
Sohase bántó, örökön áldó.
Es könyörülö és megbocsátó:
Nem én vagyok. Csak úgy látszottam.

De lopva örzött, rejtett titokban
A lelkem lázadó volt és szabad!
Rajongó álmok gögös álmódója,
Ki mindent tud s mindent megtagad,
S ezer bolondos, szines, joró vágya
Szikrázótt könnyes lángot, sugarat.
Biborvörös és bársonypuha ágyon
Ringatta édes, tikkadt, zsongó mámor:
Megreszegült a sápadt tubarózsák
Bübájjal rontó illatsóhaján...
Szerelmes? Az nem is volt soha tán!

Csak álmódott... S az álmait kereste
Halovány, fáradt férfiarca festve,
Szomorú, izzó, mély szemekbe írva...
Még látta egyszer-egyszer: megtalálta
De káprázat volt mind s nem az álma
S akkor könnyelmün, gunyosan nevetve
Vagy megsalódvá, összetörve, sírva
Tovább bolyongott s tovább kereste.

Es ezalatt a fészke árva volt...
Kicái, pelyhes fiókák — jaj, ha fáztak.
Mig szemeim, gonoszak, kárhóztak,
Örizö gonddal nem rájok vigyáztak.
Mig-meddö vágygyal kitárt két karom
Nem öket óvta, öket melengette, —
Mig idegén határon kóborolt
A lelkem s öket gyáván elfeledte —
Remegve, gyöngén, tétovázva
A féluton mig meg-megálltam, —
Mig fölajdultam, hogyha éles,
Kemény kőbe botolt a lábam, —
Mig paraszos, titkolt dalokba
Temettem el az ifjuságom
S föléje szórtam, bündös gyászszal,
Tőlük lopott könnyem, virágom.

Óh, hogyha ezt a tenger vétkeket
Valaki ott fent följegyezte:
Borítsa lelkem örökös setétbe,
Fojtsa halálra gyilkos szorítással
Az égbe vessö, komor este!...

EXCELSIOR!

Angolból fordította: Zoltán Vilmos

A havasli faluban
Egy ifju lépetet vígan;
Kézében ott a lobogó,
Rajt' idegen, de büszke szó:
— Excelsior!

Sötét szemében láng s a lá-
Mint villogó kard, ugy ci
Es mintha volna kürt szá-
A légen átszeng jelszava:
— Excelsior!

Viskóban, házban egya-
Hívólag int a gyertyal
A csucs merő hó, csup
Az ifju szól: előre mi
— Excelsior!

"Vihar lesz, félek, még baj ér—"
Igy óvja őt egy agg — mit ér!
"Ne menj tovább, az est dereng —"
De hangja üdén s messze cseng:
— Excelsior!

Könyezve szól a lány: "Ne menj!
Itt két karomba megpihenj!"
Amaz folytató az utat,
Sohajt, de fölfelé mutat:
— Excelsior!

"Kerüld a fenyvek ág-bogát,
Högörgeteg ott les reád!"
"A hegyi pásztor szól s felel
Az ifju így: "Előre fel!
— Excelsior!

S hogy jött a regg, a nap ragyog,
S a szentbernáthgyi papok
Csapatja szolozmára gyűl,
Hang száll a felhőkön felül:
— Excelsior!

— S amit egy eb kiás amott
A hó alól, az egy halott.
Kézében még a lobogó,
Azon ragyog a büszke szó:
— Excelsior!

'Az ifju — fel sem éri ész! —
Még holtan is a napba néz.
Szebben csillag nem hullt soha,
Mint most az ifju jelszava:
— Excelsior!

SZERELEM.

BAALECKTÓL fogva, hol karavánjaik találkoztak, együtt ügettek Jeruzsálem felé.

Mikor elég széles volt az ut, Aline néni két ösvér hátán himbálózó palankenje választotta el őket. De a szűk ösvényeken Georges és Gilberte egymás mellé kerültek s a titokzatos tekintetű fiatal lány közelsége egészen megzavarta a tudóst. Georges nem viselte, mint az asszonyok, porköpenyegükre rávarrva a zarándokok piros kis keresztjét, még a repkénykoszoru is hiányzott a fejről, amely a modern keresztieseknek középkori lovagok külsejét kölcsönözte. Egyszerű turistának volt öltözve, posztókalapja mélyen férfias arcába huzva, a vállán lógó növénygyűjtő-szelence meg elárulta, hogy a szentföldet inkább mint botanikus, semmint hívő járta be.

Azonban Aline néni, a jámbor Aline néni bizonyos rokonszenvet érzett e fiatal pogánnyal szemben. Öröködt az asszony felett, az ösvérhajásárokka a saját nyelvükön tudott beszélni, s ami a fő, minden imádságos könyvénél, az öreg hölgy térdein kiterített bibliai térképnél jobban ismerte e hely esudát lehelő, vértől áztatott rögét.

A jámbor néni szenvedélyesen hallgatta elbeszélését, pedig Georges csak Gilbertnek beszélt, ki nek finom, mozdulatlan arcúval és egy szöke engedetlen, lebegő hajfürtöt a palankenén át is meg láthatott. Pedig a lány nem is igen hallgatott oda, mert a természet szépsége minden legendánál jobban lebilincselte, úgy hogy gyakorta félbeszakította a tudós lelkes elbeszélését, hogy egy rózsás domboldalra, egy buja növényzetű rétre figyelmesse tegye. Akkor Georges leugrott lováról, réteken, mezőkön keresztül valóóságos virágarattással tért vissza, amelyeknek mindegyikét a nevének nevezte. Szaron rózsái és az evangélium által megnevezett völgy emlékei. Aline néni imádságos könyve lapjai közé préselte őket ajtatosan. Gilberte mosolyogva közönte meg őket és helyi-elközel a köpenyén lévő piros kereszt mellé tűzött egyetlenegy belőlük. És a botanista úgy gondolkodott, hogy egész Galilea ragyogó flórája nem ér fel Franciaország ez egyetlen sápadt lilomával.

Igy haladtak át Palesztina és Szíria vidékein. A Tiber tavanál is megpihentek, azon városok közelében, amelyek illatos rózsatövektől körülveve mélyen aludtak. A szamaritanusok kutjánál ittak ott azon a vidéken is megpihentek, hol Jákob az örökéval küzdött hajdanában. Majd Judea felé tértek és Georges sajnálkozva látta, hogy utjuk végérőlja felé közelednek.

Különbön a természettel együtt a zarándokok lelke is megváltozott. Zászlókat lobogtattak, zsoldárokat énekeltek. A tudósról megfeledkezve, Aline néni szorgalmasan morzsolta olvasóját, míg Gilberte a lova kantárszárán összekulcsolt kezekkel valamely istenes gondolatba látszott mélyedni.

Ahogy a szent város szürke kupoláit megpillantották, a zarándo-

kok leszálltak lovaikról, le térdeltek a porba, majd meghajolva, papjuk vezetésével léptek Jeruzsálembe.

A menet végén, mintha átok alatt állna, kiegyenesedett a lovan, ellenséges tekintettel, mereven nézte azt a kitárt szaracénus kaput, a mely lassanként elnyelte a karavánt, elnyelte lassanként az édes álmát.

Egy és ugyanazon szállodában szálltak meg. De a fiatal tudós csak az étkezések idején láthatta a hölgyeket. Mindig elkésve érkeztek, lihegve, lábán égve, extázisban, szent tárgyakkal megrakottan keresztek, olvasók, töviskoronák, szárított jerichói rózsák, amelyeket aztán a tányérjaik mellé helyeztek, s ahonnan a templomok, reverendák fanyar, émeletítő illata terjengett.

A néni elnéző mosolylyal üdvözölte a botanikust és Gilberte halványabban a viaszgyertyánál, lesütötte a szemét és szögletes mozdulatok kíséretében ejtett pár szót. És csakhamar eltűntek újra a szent sir vagy a Golgotha felé. Georgesnak sem hite, sem bátorsága nem volt, hogy követni tudta volna őket. A partok felé kalandozott, a virágos domboldalokon, de szomorúan járt-kelt, sőt még a növénygyűjtő-szelencéjéről is megfeledkezett.

A karácsonyi misét a születés kriptájában mondották, a Jeruzsálemtől egy órányira fekvő Bethlehemben. Mindenrendű és rangú zarándok, a világ minden tájáról egybegyűlt utasok ide igyekeztek gyalogszerrel, a vagy lóháton, esetleg kocsin, zászlósok, fáklyások által kísérvé, szent zsoldárokat énekelve.

De a hívek mellett egy csapat török katona is ott lovagolt. Bethlehembe mentek ők is, hogy a különböző keresztény felekezetek közt a saját templomokban kitérő esetleges veredéseket megakadályozzák. A katonai parancsszavak belevegyltek az ajtatos hívők énekébe és a tömjénfüstöt elűzte a kavargó porfelhő. Fegyverek és szentségek csillogtak meg a napfényben. Mintha valamely barbár misztikus horda rohanna zavaros ideálok felé.

Aline néni rosszullete miatt kénytelen volt otthon maradni. Gilberte utnak indult a karavánna, amelyhez emuttal Georges is csatlakozott. A leirhatatlan tömegektől nyüzsgő szűk utcáin Bethlehemnek csak alig tudott előrehaladni a menet, a mikor végre a születés kriptájához értek, azt már elfoglalták az élelmes amerikaiak pár csillogó avany árán. Ahogy tudták, úgy helyezkedtek el tehát, de lépten-nyomon új karavánok érkezése új veszélyes tolongásnak lett az okozója.

Gilbertet, aki elszakadt a menettől, majd hogy agyon nem nyomta a sokaság. Georges a testével védelmezte. Magába akart szállni, imádkozni a leány. Lehetetlen. A misemondók szava belehalt a tolongók, az őszenyomorítottak kiáltásaiba, a fegyverek csörrenésébe és az éles sikoltó "Kyrie eleison"-okba, amelyek a másik ellenséges misét tartó

(Folytatás a 11. oldalon)

A HA

vart gyapjutakáró az íróasztalon levő A szolgál (benyit kan köhéssel, hogy A bankdirektor A szolgál: Fél k A bankdirektor mehet). János! A szolgál: Parán A bankdirektor az íróasztalon. Denszki egyetemi A szolgál (bólint). A bankdirektor ott nincs — a A szolgál: Értean A bankdirektor kézbe, senkinek meg — fölkeresed get.

A szolgál (int, hogy mint méltóságod p A bankdirektor küzdve, zsebkendő pohár vizet ... J

A szolgál (gyors vizzel és nyújtja: kolás közben. Én tetszik vigyázni m

A bankdirektor emeli a poharat és van. Nem vigyázok

A szolgál: Kár meg tetszett volna

A bankdirektor a naiv vigasztalás hát az ilyen kicsi ember ... Egy kis gatlle! (Visszaül e

A szolgál (kimegy tatva ismét vissza méltóságos uram, méltósággal.

A bankdirektor sitva): Nincs időm óra múlva utazom

A szolgál: Igenis. kár ur azt feléte. nia kell méltóságod lené órai gyorsal p

A bankdirektor kor ... Bocsásd be A szolgál (kitárja tóztassék! (El.)

A titkár (minteg areü. sápadt fiatal den meghajtja fejét

A bankdirektor nyájasan üdvözi, m dulattal előrenyujto vonja): Jó estét, V lek, ha talán egy p talak ...

A titkár: Szó sine kell töled bocsánatot fejedelmi szentélyed bemétem törti. Há órai gyorsvonattal e szintén pontban este faképnél Budapestét az alkalmat, hogy el csut vegyek.

A bankdirektor (v lé): Nagyon szép, gondoltál rám. Fog

A titkár (állva meg gyon szép! Bár te tünni előlem, én nem attól az örömtől, ho

A bankdirektor Mindig jökekvü vag

A titkár: Igen, én gyok. Tudtam, hogy tatva, ha ezt az én dott ábrázatomat meg tudja ... látjuk-e m

A HALHATATLAN TRIFOLIUM.

Irta: Abonyi Árpád

Komédia egyetlen jelenetben.

A bankdirektor (negyven év körüli, izmos szakállú férfi, szürke utruhában, a bankpalotában levő dolgozószobája közepén álló hatalmas íróasztal mellett ül és levelet ír; nem messze tőle egy széken elegáns utazótáska, meleg felsőkabát, összecsvart gyapjutarakó; a terem homályos, csak az íróasztalon levő villamos lámpa ég.)

A szolgál (benyit a tapétázott ajtón és halkán köhéssel, hogy észrevétesse magát.)

A bankdirektor (hátranéz): Mit akarsz?

A szolgál: Fél kilenc méltóságos uram.

A bankdirektor: Mindjárt! (Int, hogy ki-mehet). János!

A szolgál: Parancs!

A bankdirektor: Ezt a levelet itthagynom az íróasztalon. Holnap reggel elviszed Denszki egyetemi tanár urnak.

A szolgál (bólint, hogy érti): Igenis.

A bankdirektor: Elmegy a lakására, ha ott nincs — a klinikán.

A szolgál: Érttem.

A bankdirektor: Csak neki magának adod kézbe, senkinek másnak. Ha nem találod meg — fölkeresed délután vagy másnap reggel.

A szolgál (int, hogy meglesz): Ugy lesz, a mint méltóságod parancsolja.

A bankdirektor (erős köhögési rohammal küzdve, zsebkendőjébe temeti arcát): Egy pohár vizet... János...

A szolgál (gyorsan teletölt egy poharat vízzel és nyújtja): Meg tetszett izzadni pakolásközben. Én is elvégeztem volna. Nem tetszik vigyázni magára...

A bankdirektor (remegő kézzel ajkához emeli a poharat és mohón kiissza): Igazad van. Nem vigyázok magamra...

A szolgál: Kár! (Jóindulattal.) Már rég meg tetszett volna gyógyulni.

A bankdirektor (láthatólag jól esik neki a naiv vigasztalás): Igazad van, János! De hát az ilyen kiesi bajt semmibe se veszi az ember... Egy kis köhögés... (Int.) Bagatelle! (Visszaül és folytatja a levélírást.)

A szolgál (kimegy az ajtón, de rövid vártatva ismét visszajön): Engedelmet kérek, méltóságos uram, a titkár ur óhajt beszélni méltóságoddal.

A bankdirektor (kelletlen hangon, elutasítva): Nincs időm! Mondd neki, hogy félóra múlva utazom... nem érek rá...

A szolgál: Igenis, már mondtam, de a titkár ur azt felelte, hogy okvetlenül találkoznia kell méltóságoddal, mert ma este a kilenc órai gyorsral ő is elutazik.

A bankdirektor (habozás után): Hát akkor... Boocsásd be azt az embert!

A szolgál (kitárja a szárnyasajtót): Méltóztatassék! (El.)

A titkár (mintegy 28-30 éves, kimerült arcú, sápadt fiatal ember, belép és könnyedén megbajtja fejét): Jó estét!

A bankdirektor (legszívélyesebb hangján nyájasan üdvözi, miközben ösztönszerű mozdulattal előre nyújtott kezét ismét visszavonja): Jó estét, Viktor! Boocsásd meg, kérek, ha talán egy pillanatig megvárakoztat-talak...

A titkár: Szó sines róla, nagy ember! Nem kell tőled boocsánatot kérnem, hogy ebe a te fejedelmi szentélyedbe ily szokatlan időben bemertem törni. Hallottam, hogy a kilenc órai gyorsnappal elutazol, mivel pedig én szintén pontban este wilenc órákor hagyom faképnél Budapestet, meg kellett ragadnom az alkalmat, hogy elutazásom előtt tőled búcsút vegyek.

A bankdirektor (visszaül az íróasztal mellé): Nagyon szép, kedves barátom, hogy gondoltál rám. Foglalj helyet!

A titkár (állva marad): Persze, hogy nagyon szép! Báf te bucsu nélkül akartál el-tűnni előlem, én nem akartalak megfosztani attól az örömtől, hogy megégszér láss.

A bankdirektor (fanyarul elmosolyodik): Mindig jókedvű vagy...

A titkár: Igen, én mindig jókedvű vagyok. Tudtam, hogy őszintén el leszel ragad-tatva, ha ezt az én gyalázatossan lesóványo-dott ábrázatomat még egyszer látod, mert ki tudja... látjuk-e még egymást valaha ezen

a gyönyörű világon, vagy többé sohasem látjuk? Inkább nem, semmint igen. Mit gondolsz?

A bankdirektor: Mit gondoljak? Megkínálnálak szivarral, kedves Viktor...

A titkár: Köszönöm, nem gyujtok rá — tudom, hogy a szivarfüst árt neked. Még mindig olyan hü barátod a láz? Most is oly szép piros rózsák vannak az arcodon, mint-ha lázad lenne.

A bankdirektor: Egyáltalában nincs. Valami makacs katarust szereztem — ennyi az egész.

A titkár: Kiváló orvosprofesszorod, Denszki, azt fecsegi — helyes, hogy egy szót sem hiszel ennek a roppant őszinte, okos öreg urnak — hogy egy idő óta már némi "makacs" láz is "jelentkezik" nálad. Mindenesetre helyesen teszed, ha az erősebb jelentkezéseket be nem várva, mint hamarabb elutazol melegebb éghajlat alá. Én is elutazom. Hazamegyek falura, abba a bizonyos ősi kuriába, amely ünnepi díszben várja falai közé a kiróppent szökevényt. Kibékültem az édesapámmal és az egész családdal.

A bankdirektor: Okosan tetted.

A titkár: Ugy van! Ma este kilenc órákor együtt utazunk haza az örömmel. Szegény öregem! Egészen megfiatalodott az örömtől, hogy haszontalan fiát egy majdnem három esztendőig tartó keserves kaland után ismét visszanyerte és Herbert-utódjának designál-hatja a főispáni székbe. Mától kezdve tehát megint független, gazdag és szabad vagyok! Családom, a mely eltaszított magától — mától fogva ismét szívére ölel. Ujra fogom kezdeni az életet, mert ez a három kalandos esztendő csakugyan méltatlan volt hozzám... ebben igaza van az öregemnek. Azt hiszem, te is így gondolkodsz!

A bankdirektor: Én, édes Viktor...

A titkár: Hollá, hogy el ne felejtsem! Van szerencsém élőszóval is bejelenteni méltóságodnak, hogy az intézetnél viselt állásomról ezennel lemondok és hálásan köszönöm a kegyet, melylyel alázatos szolgáljád megajándékozni méltóztatott.

A bankdirektor (mosolyogni iparkodik): Jó, jó, ne viccelj.

A titkár: Igazság, tisztelt barátom. Meg kell köszönnöm a páratlan jóindulatot, hogy nyomorúságomnak klasszikusan furesa nap-jában méltóságod nagylelkűen segítségemre sietni kegyeskedett. El kell ismernem, Fránci, hogy ezekben a furesa napokban királyi kamatokkal fizetted vissza a szeretetet, melylyel kegyelmes onklim egykoriban elhalmo-zott.

A bankdirektor: Ó excellenciája nélkül, a kinek mint minden protekció híján levő, szegény fiatal ember, egykor magántitkárja voltam — sohasem lehettem volna azzá, ami vagyok. Ennélfogva csak természetes kötelességet teljesítettem...

A titkár: Semmi szerénység, méltóságos ur! Igaz, hogy akkoriban szegény flótás voltál, de százszor eszesebb, mint például én, az elkényeztetett és agyonbecézett családi prince, kit sem származása, sem intelligenciája, sem jószágos százei nem tudtak meg-örizni, amikor az a bizonyos "biborszínű örület" megfosztotta érzeit az öntudattól és arra csábította, hogy kis leánytestvére nevelőnőjét megszöktesse.

A bankdirektor (kelletlenül leint a kezével): Ennek is vége van, édes barátom...

A titkár: Jól mondd, nagy ember, ennek is vége van. Harmadfél év előtt, amikor szí- vem bálványát, Juliát... Juliettet, amint a régi nemes francia marquis-k előkelő finom-ságával te szólítottad... feleségül vettem és szíves voltál esküvőmön tanuskodni, va-lóban nem gondoltam, hogy harmadfél év múlva ő künn fog porladozni a budai te-metőben, én hazamegyek őseim falujába, te meg elutazol messze délvidékre és valószí-

nüleg sohasem fogunk többé találkozni. A háromlevelű főhere — imádott barátaink így nevez ték ritka szép trifoliumunkat — azt hiszem, örökre elher-vadt.

A bankdirektor (csakbogy valamit mondjon): Ez az élet...

A titkár: Nem az élet hervasztotta el, jóltevőm, nagy ember — hanem a halál. Brrrr... de csunya szó ez. (Elmosolyodik és int az íróasztal felé.) Boocsánat, hogy épen levélírásban zavartalak...

A bankdirektor: Kérlek... ráér...

A titkár: Mindjárt befejezted és borítékba teheted azt az elegáns, komoly, finom fogású levélpapírt, mely épen oly széles, eimeres és ünnepélyes, mint a született főher-cegeké... (Gunnal belepattant ujjával a le-vegőbe.) Hiába, nagyszerű ember vagy! Tudsz imponálni és tudod, (nyersen) hogy mitől döglök a légy...

A bankdirektor: Jó kedved van.

A titkár: Az. Pedig egy pillanattal előbb a halált emlegettem. Szegény kis Juliska... Juliette, amint te nevezted... becsületemre, haragszom magamra, hogy halála után alig két hónapra már ily utálatos nyugalommal tudok róla beszélni és épen nem érzek különösebb megindulást. Sőt be kell néked val-lanom... mielőtt elválnék... (előrehajlik, nehéz lélegzettel beszél), hogy halála percé-től kezdve valami ocsmány örömet érzek s ez a gyalázatos öröm néha oly szilaj erővel rázza meg egész lelkemet, hogy ujongani sze-retnék, mint a bolond, ki végre megkapja os-toba feje koronáját — a csörgősipkát. A kü-lönség csak annyi, hogy én nem most va-gyok, hanem akkor voltam bolond, a mikor majdnem eszméletlenül, lángoló... és szerel-mes... fejjel hadat üzentem családomnak, az édes anyámnak, az egész becsületes világnak — a miatt a boldogtalan szeretés miatt, a kiről azt képzeltem... aki azt mondta... azt hazudta... hogy szeret engem.

A bankdirektor (bátortalanul): Kérlek... nem hazudott...

A titkár (nem figyel e megjegyzésre, in-kább magának): Elhittem neki... hiszen az ember oly ostoba... oly ostoba! Olyan szíve-sen hiszi, ami végtelen boldogsággal tölti el szívét és annyira retteg, hogy kedves álmai nem fognak valóra válni... Nagyon szeret-tem azt a boldogtalan gyermeket... (Szomo-ruan maga elé néz egy pillanatig; csendes hangon.) Néha úgy tetszett... hogy nem is igaz, ami történt... valami rossz álom... Nem lehet az, hogy azok az ártatlan gyerme-kes kék szemek... megcsaltak... (fájdalom-mal) hazudtak hónapokon át... minden nap. Pedig megmondhatta volna, hogy men-jek el, — elmentem volna. Mint minden ki-vánságát, ezt is teljesítettem volna...

A bankdirektor (nyugtalan mozdulatot tesz, hogy félbeszakítsa): Mindez... képzelő-dés, kedves Viktor...

A titkár (eszmélve, ismét előbbi modorá-ban): Az! De nem most, hanem akkor — har-madfél év előtt — amikor azt képzeltem, hogy ő a szívem szerelmes királynéja és én keresz-tülgázolok érte a sorson is! Hajmeresztő, mily oktalan tünemény némelykor az ember! Ir-telem nélkül, egy középkori hős esztelen bá-torságával, boldogan rohantam vele a nyo-morba, melybe a te segítséged nélkül valószí-nüleg golyót kellett volna agyamba röpítenem.

A bankdirektor: Szót sem érdemel.

A titkár: Hát az furesa volt... úgy pénz nélkül, egy butorozott jőzsefvárosi szo-bában. Szaladgálni egész nap állás után. És mindenütt azt hallani, hogy — sajnálom, Vagy azt, hogy — talán később. Volt olyan is, aki megrökönyödött, mert ismerte csalá-domat és — följajánlotta közvetítését és pénz-tárcáját. Ezek voltak a legkiálhatatlanabbak. Végre téged sodort utamba a szerencsés vé-letlen és te rögtön benyomtál ide a bankodba titkárnak, vagy minek — lovagias viszony-zásul, hogy kegyelmes onklim meg téged, sze-retett kegyencét, nyomott be ide igazgatónak. Szóval, nem kellett golyót röpítenem fejembe az elkeseredés és Julia levert arca miatt, aki akkoriban már zokogva panaszkodott... é mikor utolsó gyűrűmet is bevitte a szülőház-ba... hogy miért "tettem szerencsétlenné",

BUDAPESTI POSTA.

Korteskedés a Tiszántulon.

A Tiszántulon is megkezdődött a korteskedés. Nyugodtabban, tempósabban, mint a Dunántul. Sok a jelölt. Van olyan kerület, ahol minden nap jelölnek valakit. Az egyik ilyen községben történt — szem- és fültannja voltam, — hogy a jelölt értékesleten azzal érvelt az egyik gazda, hogy mért a szomszéd községből való embert akarnak képviselővé választani.

— Van a mi községünkben is olyan, mint az a másik. Vagyunk mi oly módosak, értelmesekek, régi kisgazdapártiak, mint azok. Van nekünk hitel-szövetkezetünk, fogyasztási szövetkezetünk, artézi kutunk, mint nekik. Nálunk aszfaltos az utca, nem mint náluk. Mért válasszuk hát az ő emberüket, válasszuk a saját emberünket.

— És egy igen értelmes, jóareu, nyugodt gazdát ajánlott jelöltnek. A megtisztelt elmosolyodott és ravaszkodva így felelt:

— Köszönöm a bizalmat. Vállalom is szívesen, csak egy kis időhaladékot kérek.

— Megadjuk, megadjuk... volt a szíves és egyhangú válasz.

— Mert tudják barátaim, — folytatta — a hivatalos jelölt nyolc osztályt járt a gimnáziumban, négyet az egyetemen, három esztendő teltett külföldön, én csak hat elemi végeztem. Annival különb lenne hát az én ellenjelöltem. Adjanak hát nekem annyi időhaladékot, amíg kijárom a gimnázium nyolc esztendejét, az egyetemen négy évet, idegen ismereteket szerzek három esztendeig külső országokban. Ekkor egyformák leszünk, de addig különb ő, mint én. Addig hát csak válasszák meg ezt a nálamnál oskolázottabb, tanultabb embert, ha én a pár esztendő időhaladék alatt pótolom, amit nálamnál inkább megtanult, akkor szívesen vállalom én a jelöltséget.

A derék gazdák jót nevettek ezen, megértették a szerény, de böles beszédet és kivétel nélkül az iskolázott, hivatalos jelölt mellé állottak.

Akik négy jelöltet kértek.

Körutunk alatt küldöttség jelent meg a budapesti kiküldöttségnél.

— Mi mindnyájan kisgazdapártiak vagyunk, — mondta a szónok, — a mi kerületünkben még jelölt sem lesz más. A párt győzelme hát biztos. Azért azt kérjük, hogy nekünk ne egy, de négy jelöltet küldjenek. Legyen kik közül választani. Mert egyből nem lehet. A választás: válogatás. Hogyan válogassunk mi egyből!! Ki a paprikás húst szereti, ki a rántott csirkét, ki a sült libát, ki meg a turós csuszát. Legyen meg

kinek-kinek a guszusa szerint. Mindegy, hiszen mi csak ugyanarra a pártira szavazunk, nem az a fontos hát, hogy éppen paprikás hussal vagy turós csuszával lakjunk jól, hanem az, hogy mindenképpen jól lakjunk.

Nem kell villám.

Egyik népgyűlésen egy igen nagyhangú jelölt szónokolt. Öntötte a frázisokat falrengetően stentori hangon, egész bombasz-tengert zudított a szerencsétlen választókra.

— Lennék villám, akkor belecsapnék a bűnök, korrupció, néprontás bagolyvárába. Lennék folyam, szeretetem és lelkese-désem árával önteném el az országot. Lennék sas, hogy lecsaphatnék a gonoszokra és az egekbe ragadnám igazságainkat... mondotta többek közt.

A beszéd után egy őszbe eszavardott, szép szál ember odatépett a jelölthöz: — Hát én megmondom az igazat. Nem voksolok az urra.

— Miért nem, bátyám!

— Azért nem, mert megmondta, hogy mit csinálna, ha villám lenne. Mit csinálna, ha folyam lenne. Mit csinálna, ha sas lenne. Csak azt nem mondta meg, hogy mit csinálna, ha képviselő lenne. Már pedig mi nem villámnak jelöljük, nem folyamnak akarjuk megválasztani és nem sasnak akarjuk felküldeni a nemzetgyűlésre, hanem követnek, hogy pedig akkor mit csinálna, azt el tetszett felejtetni megmondani.

Az ígért.

Egy jelölt mindent össze-vissza ígért. Vasutat, országot, iskolát, óvodát, szövetkezetet, szobrot, legelőt, cirkot, petroléumot, kárterítést az oláh szákmányokért, még talán toronyorát is aranyláncsal.

Beszélgettek a hívek az eltávozása után s megállapodtak abban, hogy nem kell a kutyanak sem. Amikor mi odaérteztünk, megkérdeztem egy tekintélyes polgártól, hogy miért ejtették el oly gyorsan ezt az önjelöltet.

— Mert nagyon sokat ígért, — volt a felelet. — Tetszik ismerni bizonyosan azt a régi adomást, hogy az öreg zsidó, amikor közel érezte a halálát, elhívatta a jegyzőt. Végre rendelkezni akart és diktálta:

— Százezer forintot testálok a katolikus egyházra, százezeret a reformátusra, kétszázezeret az izraelitára...

— Ej, ej — szakította közbe a jegyző — mit diktál itt össze-vissza mindent. Hiszen maga a legkoldusabb ember a faluban, nincsen magának egyetlen elátkozott fityingje sem.

— Pénzem az nincs — felelte az öreg zsidó, — de azért hagyjakozok mégis. Mert ha nincs is pénzem, legalább azt lássa mindenki halálom után, hogy van legalább jó szívem.

— Ezért nem szavazunk hát rá — fejezte be mondókáját a tekintélyes polgár, — mert sokat ígért. Pedig semmije sincs. Már pedig arra nincs minékünk semmi szükségünk, hogy megtudjuk: tehetsége ugyan nincs a képviselőnknek, de van annál inkább jó szíve. Ezért nem szavazunk rá.

TŰZ.

Írta: Vándor Iván.

A Z EMBER felült. Éjszaka volt, feje alatt a száradó borostyanlevél megizzent és mint könnyű páraillat lebbent belőle. Az ember tórdénél az asszony aludt összegömbölyödve, mint egy kecske gödölye. Az ég kék volt, mely és titokzatos. Nagy, gyönyörű csillagok néztek az ember szemébe, mint izzó szemek, megfoghatatlan, örökké leskelődő millió szemek, szörnynek, valakinek, aki ott fent van és mindenüvé tud nézni, aki sötét, mint az éjszaka, aki borzasztó nagy és előcsúszik a hegy mögül, hogy a nappali fényességet kioltsa. Honnét jön? Nem lehet tudni. Az ember már egyszer keresztülcsúzott a hegyen, mert azt hitte, onnét jön. Szerette volna látni, hol lakik és mit csinál egész nap. Félte tőle, de mégis kíváncsi volt rá. A kíváncsisága nagyobb volt, mint a félelme. És elment. Itt hagyta a párját, ki nagy sötét hajába temette arcát és étlenszomjan feküdt, fülét a földre szorítva, mint aki meghalt. Néha föl pattant és egyetlen lendülettel földobta magát egy fára és lábujjával átfonva a hajlós ágat, két karját szétártta és hosszán, fájdalmasan, mint a szenvedő állat, kiáltott.

Nyolcszor lett sötét, és újra világos, mikor egy éjszaka az asszony felült és előre nyujtva nyakát, hallgatósni kezdett. Suhánások, lebbenések nesze szállott felé, néha egy kő gördült és távolabb a víz süsögött. Az asszony a csillagok felé fordított arccal végigfeküdt borostyan ágán és érezte, hogy tagjai lankadnak és hidegdednek.

Tudta, hogy most behunyódik a szeme és a keze hideg lesz örökre. Tudta, hogy ha jön a világos, homokot fognak rászórni, addig, míg olyan magasra nem nő a homok, mint egy kis domb és a domb tetejére szép követ tesznek. De tudta azt is, hogy kis ajtót hagynak majd a homokházon, hogy egyszer, ha ismét megmelegszik és felnyílik a szeme, ki tudjon jönni.

Igy feküdt egyre hidegdedve, mozdulatlanul, kinyújtózva, mikor szembe vele kivilágosodott az ég és a fekete kék lett, a kék szürke, a millió szemek behunyódtak és a szürke rózsaszínűvé lett és a rózsaszínű tüzvörös.

Ea a tűzben megrezzent mellette a lomb és könnyen, halkán, mint az oroszánkölyök, a forrásnál megállott megellette az ember.

Az asszony felült, két karját felemelte, ujjával végigtapogatta az embert. Félig nyitott ajka közül nem jött ki hang, lefogyott arcocskája komoly maradt. De valami elkezdte rázni a testét és nagy, kerekre nyílt szeme, mely a sűrű hajtömeg alól soha nem látott tűzben ragyogott, most fátalos lett és forró.

Az ember kíváncsian hajlott le hozzá. Valami fehérét, valami fényesét látott végiggördülni az arcán, megállani, remegő szájszéleiben, lehullani kezek kis keblére, megcsillanni egy-egy hajszálán. Nem tudta mi az, még soha se látott ilyen kis esőt, mely nem a magas kékből hull rá, hanem az asszony szeméből és a mely meleg és sós, szinte kifogyhatatlan.

Az ember csodálkozott, örült. Ugy érezte, valami meleg árad felé, mely belopózik a melle középebe, végig fut minden tagján és fölébresszt benne valami ismeretlen kíváncságot, aminek nem tudta nevét, de amely arra készítette, hogy ő is adjon valamit cserébe ezért a kis fehér, meleg, szép esőért, mely az asszonya szeméből ritkásan még egyre hull.

Feléje nyujtotta balkezét, melyben gyermekfej nagyságú, sárgás színű követ tartott, jobbkezét

végighuzta az asszony arcán és nevetve mondta: — Ni!

Az asszony elvette a követ. Még sirt, de már mosolygott. Megforgatta az ujjá között, feldobta, aztán körül nézett és gyorsan elrejtette borostyan ágya levelei közé.

Aztán eliramodott. Fügét, szurós ízű piros bogyt és édesgyökeret hozott az emberének. Mig az ember evett, a lábához kuporodva nézte. A nevetése időnként csattogott, mint a csalogány dala. A kő most a hajába burkolva az ölében rejtőzködött.

Az ember fáradt volt és hamar elaludt. Az asszony az arcáról a szunyogokat kergette és a követ nézte, mely habos volt, mint a víz és sárgás, mint a hold.

Az asszony szerette volna megmutatni a követ annak az asszonynak, ki nem messzire tőlük szokott aludni, de félt, hogy az vad indulatában elkapja tőle és elrohan vele a bozótra. Az az asszony nagyobb volt és erősebb, mint ő, futni is gyorsabban tudott. A szeme haragosan villogott, valahányszor azt látta, hogy a szomszédék valamit szereztek maguknak. Mikor az ember először kerítette el lomb nyoszolyájukat követ, az öklével fenyegette meg őket. Mikor előcsúszott a sötét, ellopokta a követet és varangyokat engedett a keblükre.

Ezt azért tette, mert az ő nyoszolyájuk a legzsibb volt mind között. A többi emberpár a homokba ásta be magát, vagy többemagával összebujva egymást melegítette, mint a nyáj, de az ő embere piros bogyt szedett és követet hordott össze és borostyan levél fekhelyük volt és megkülönböztetett. Az asszony ezért kevesebbet járt az erdőbe vadászni, mint a többi és nem változtatta pihenőhelyét. Szeretett otthon ülni borostyan ágya közepén, mert szerette, ha az arra menők látták a kincseit.

A kő, melyet az imént kapott, csudálatos büszkeséggel töltötte el. Neha földobta és utána kapott, néha végig gördítette a földön és a lábával játszott vele, mint a kölyökmacska. Aztán dörzsölte a keze között és néha a szájába vette, mintha az izét akarná tudni.

Amint az ember felkelt, elmentek együtt inni, aztán játszottak a kővel. Labdázta vele, utána futottak, felkuszta vele a fára, beletették a ma-

Féltek, hogy elveszi tőlük a sötét, mely már alattomosan kezdett előkúszni a hegyek mögül, féltek, hogy ellopják tőlük azok a lassu léptű vadak, melyeknek éjjel úgy világít a szemük, mint a csillag.

Az asszony kis lyukat kapart a homokba, és oda rejtette, később kivette onnét és föl vitte egy fára és elrejtette a lombok közé. De a fán sem érezték biztonságban és úgy határoztak, hogy az ágyukba rejtik és maguk alá temetik, míg alusznak.

De az asszonynak eszébe jutott, hogy ő, mikor labdázott vele, az az erős asszony meglátta és lehet, hogy az éjjel rájuk tör és megfojtja őket, csakhogy elrabolhassa.

Rettegő gondot okozott a kő és míg próbálták ide is, oda is elrejtetni, elvesztették. A forrás mellett állottak, egy pillanattal előbb még a lábuk előtt feküdt a földön, aztán nem látták többet. Az ember vijjogott kétségbeesésében, mint a dühös sas, a földön fetregett, tiz körmével a homokot vájta. Az asszony a forrásba merült és a fák lombjait kutatta.

A kő nem volt sehol. A követ elragadták a rejtelmes erők, melyek ott settenkednek az ember körül és gyötrik. Néha a tuskés ágat csapják az arcába, néha vízmosásba csalják, hol lábuk alatt megmozdulnak a kövek és ők vérző testtel gördülnek le a mélybe. Néha a bozótra vezetik az embert, honnét csak jég hideg sebes patakon keresztül lehet kijutni. Néha a sötétben holtra ijesztik és addig kergetik, míg fuldokolva, félholtan a fáradtságtól le nem roskad.

Most a követ lopták el, hogy elrontsák az örömlüket.

Az asszony hangosan kiáltott fájdalmában, az ember fiatal fákat csavart ki haragjában. Nagy gyász költözött szívébe, mikor a félhomályban, mint egy darabja a holdnak, egy széles levél alól szemükbe villant. Az asszony fölkapta és kebléhez szorította. Az ember elragadta tőle és hatalmas indulatában, büntetésül, egy köhöz vágta.

A másik pillanatban ordítás ráta meg az erdő csendjét. Aztán halotti csend lett. Az úttestől a kőből szikrák pattantak ki és az ember párjával rémült iramba kezdett.

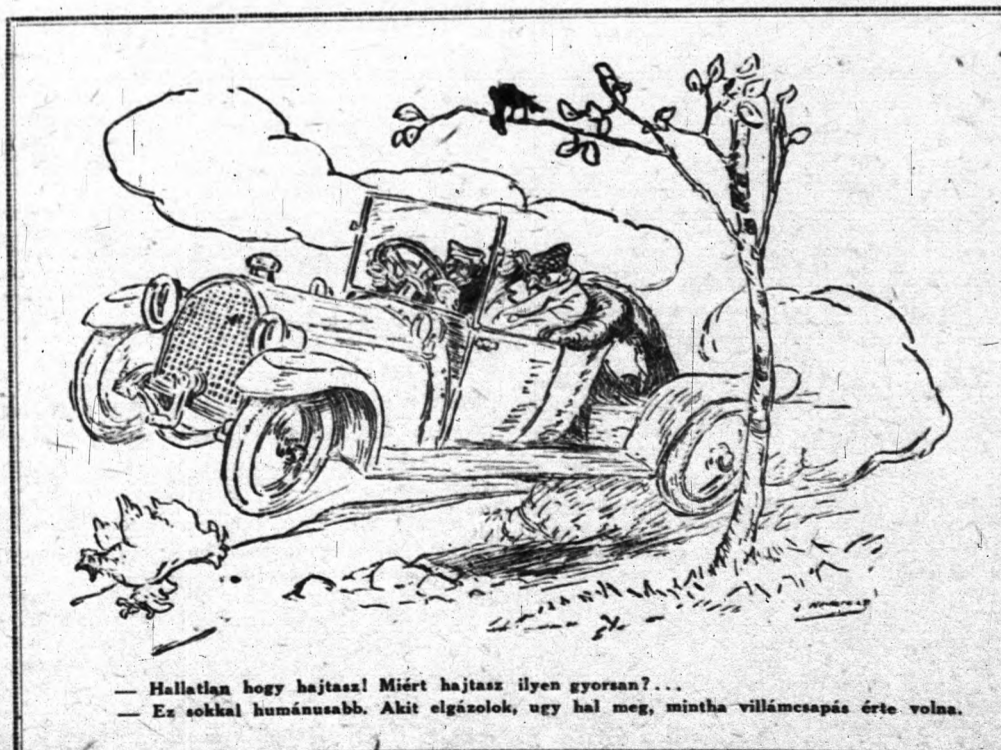
Mikor lihegő mellel, rogyó inakkal megállottak, az asszony suttogva kérde:

- Láttad?
- Láttam.
- A kőben lakik.
- A kőben.

Nem tudták néven nevezni, hogy ki. De ők értették egymást. Mindketten a nagy Ismeretlenre gondoltak, kit ösztönösen mindenütt kerestek, de sohasse jelentkezett eddig. A nagy Ismeretlenre, ki kioltja a napot, ki a sötétben ezer szemmel vigyáz az emberre, hogy mit csinál. Ki ott suttog a forrásban, ki néha fekete felhőben menydörög, aki ellopja az élő ember testéből a melegét és aki jóízű gyümölcsöt rak a fára, ha jökedve van. Az Ismeretlen ott rejtőzködik a kőben és az ütésre jelentkezett. Mint sok kis halvány csillag, mint repkedő fénybogár, mint egy villanás, jött és eltűnt. Eltűnt, nem volt sehol. De előbb ott volt, látták, rémülten, megborozva, fel-
 ülvölve a meglepetéstől rohantak el előle, de aztán otthon összebujva, behunyt szemmel újra látták.

Az asszony hamar elaludt, az ember szemét kerülte az álom. Felült és belenézett a csillagokba.

(Folytatás a 10-ik oldalon)

— Hallatlan hogy hajtasz! Miért hajtasz ilyen gyorsan?...
 — Ez sokkal humánusabb. Akit elgázolok, úgy hal meg, mintha villámcsapás érte volna.

dár fészkebe csak azért, hogy onnét újra kihozzák, megfűrésztötték a forrásban, a bőrükhöz dörzsölték, hogy fényesedjen, úgy érezték, hogy valami varázslat tapad a köhöz, hogy ez nem olyan, mint a többi, hogy ez valami rendkívüli és félténi kezdtek.

ülvölve a meglepetéstől rohantak el előle, de aztán otthon összebujva, behunyt szemmel újra látták.

Az asszony hamar elaludt, az ember szemét kerülte az álom. Felült és belenézett a csillagokba.

EGY FÉRFI...
 melyben...
 tött. A ve...
 két az ábrán...
 mikor már m...
 mes volt a ka...
 legfiatalabb...
 nyosan csak...
 volt szebb, m...
 pillák alatt...
 nyok tekintet...
 gansabb, mint...
 dott kis feje...
 ben újra lát...
 fényét, rózsás...
 parányi kezét...
 kesen üde har...
 lezavarodott...
 amit mondott...
 lélekre valott...
 Eszébe ju...
 kor visszakap...
 legyén a leány...
 ő nos volt, s...
 A végtelen t...
 közé szorított...
 egy szóval, v...
 hetné ezt a...
 kenyebb volt...
 oly bájosan t...
 Birtokait...
 család között...
 gyakori alk...
 meglátogatás...
 nyári mezőn...
 együttlett nap...
 nője volt a...
 Hasonló vágy...
 net alatt ren...
 e nő fiatalis...
 vén a vidám...
 fivéreken, s...
 tokban a g...
 nek arcán az...
 zai virultak...
 A parkba...
 kergetőzés...
 bájos szüze...
 egész közel...
 melegét! Ily...
 azok a nagy...
 sen szép sz...
 mig az ő ke...
 s az élet is...
 Oh, drá...
 világosabb...
 este, melyen...
 egyedül m...
 szobában. A...
 egész park...
 jeivel, kany...
 már-már el...
 fiatal leány...
 végigsiklott...
 vederve a t...
 játszott, t...
 hangulatáva...
 a finom uj...
 tése lelket...
 tyúibe.
 A zene...
 tása csakh...

VISSZATÉRÉS.

EGY FÉRFI közeledett a kastély felé, melyben egykor oly szép napokat töltött. A vonat robogása beleringatta lelkét az ábrándozásba. Arra az időre gondolt, mikor már mint nős férfi, titokban, szerelmes volt a kastély tulajdonosának, Farelnek legfiatalabb leányába. A leány egészen bizonyosan csak tizenhét éves volt. Mi sem volt szebb, mint vörös szemei a sötét szempillák alatt, melyek az egyiptomi királyleányok tekintetere emlékeztettek, mi sem elegánsabb, mint légies termete, magasan hordott kis feje és taglejtései. Ábrándozás közben újra látni vélte ruházatának kekes visszfényt, rózsás arcát, szép metszésű ajkait és parányi kezeit. Azután hallani vélte gyermekesen üde hangját. A leány oly könnyen belezavarodott mondókájába! S mégis mindaz amint mondott, oly eredeti, mely és lángoló lélekre vallott...

Eszébe jutottak azok a pillanatok, mikor visszakapta tekintetét, nehogy az árulója legyen a leány iránt érzett szerelmének. Hisz ő nős volt, s szerelmének tárgya fiatal leány! A végtelen tisztelet mindig a kellő határok közé szorította vissza. Remegett attól, hogy egy szóval, vagy egy mozdulattal megsebezhetné ezt a fehér ártatlanságot, mely törekényebb volt a fésző virágbimbónál, s mely oly bájosan tudott felni.

Birtokaik közel szomszédsága és a két család között fennálló barátságos viszony gyakori alkalmat nyújtott neki a kastély meglátogatására. Társas séták a napfényes nyári mezőn, vidám lakomák, zene, bizalmas együttlét napirendben voltak. Felesége barátja volt a fiatal leánynak és nővéreinek. Hasonló vágyak és kedvtelések a nyári szünet alatt rendszerint még szorosabbra fűzték a női fiatalok barátságát. Ő maga, résztvevén a vidám játékokban, s bosszankodva a fivéreken, sógorokon és unokafivéreken, titokban a gyermekleányt szemlélgette, akiknek arcán az ártatlanság és az egészség rózsái virultak.

A parkban bujdosó-játék s a gyepon való kergetőzés közben hányszor megragadta a bájos szüzes kacskókat, hányszor érezte egész közelből a kicsiny test édes illatát és melegét! Ilyenkor pajkosan rája mosolyogtak azok a nagy, tágranyított szemek, a felségesen szép szemek, melyek mit sem tudtak, míg az ő keblében hevesen dobogott az érett, s az élet iskolájában edzett férfiszív.

Oh, drága, tünt napok!... Mindennél világosabban élt emlékezetében egy bizonyos este, melyen a véletlen úgy akarta, hogy egyedül maradjanak egymással a zongoraszobában. A nyitott ablakon át belátszott az egész park vörösölő geránium-ágyaival, gyepeivel, hanyargó utjaival, amelyeknek vége már-már elveszett a leszálló szürkületben. A fiatal leány a zongora mellett ült s míg ujjai végigsiklottak a billentyűkön, tekintete révedezve a távolba szállt. Egy Chopin-darabot játszott, telítve a romantizmus mélabus hangulatával. A férfi mellette ült s elmerült a finom ujjak szemléletébe, melyeknek érintése lelket látszott önteni a hangszer billentyűibe.

A zene és a csodaszép alkony együttes hatása csaknem levette lábáról. Ellenállhatatlan

lan vágy fogta el, hogy a szép leányt test magához szorítsa és forró csókokkal illesse üde ajkait. Ellentálló erejének végső megfeszítésével fölemelkedett s hátrább lépett, hogy a szoba félhomálya elrejtse arcának sápadtságát, azután ösztönszerűleg elrejtette fejét egy közelben álló nagy rózsacsokor mögött, fogaival szétdarabolva és összerágcsálva a rózsaszirmokat.

Oh, drága, tünt napok!... Most újra utban volt az egykori kastély felé, tiz távol töltött év és annyi viszontagság után, melynek elszemvedésére diplomáciai életpályája és az a törekvés döntötte, hogy reménytelen szerelmének tárgyától mennél messzebb legyen.

Az élet ez idő alatt derekasan végezte általalkító munkáját. A férfi tudta, hogy a legfiatalabb Farel-leány már régóta fényes házasságot kötött, s hogy nincsenek gyermekei. Ő maga időközben apa lett, azután özvegy. A leány szülei meghaltak. Az örökösök, az idő vasfoga, a tulajdonos-változások megváltoztatták a régi házak képét. Az egész akkori fiatal társaság megöregedett, szerte-szóródott s nem volt már egyéb, mint egy kedves emlék. De tudja azt is, mert hírül látni neki, hogy a kastélyban viszont fogja látni örök szerelmének tárgyát, mert ez a birtok örökségképp a fiatal asszonnyra szállt, aki itt szokta tölteni a nyári hónapokat.

Mikor kiszállt a villa elé, melyet kibérelt itt-tartózkodása tartamára, s mely nem messze feküdt egykori lakásától, rövid sétát tett, hogy a hosszú utazás alatt megmerevedett tagjait kissé felüdítse. Azután újra a kocsihoz szállt, mely az állomásról elhozta, s a kastély felé tartott.

Erkezéséről nem értesítette a fiatal asszonyt. Meg akarta lepni. Valami édes izgatósságot vett rajta erőt. Utközben kitörő örömmel üdvözölte az utszéli fákat, a környéket, a kerteket, az ut kanyarulatokat, a régi ismerősöket valamennyit...

Vajjon miképp fogja fogadni?... Mennél közelebb ért a kastélyhoz, annál nagyobb félelem fogta el. Ugy közeledjék hozzá, mint tiz évvel ezelőtt, Tartani kezdett attól, hogy meg sem fogja ismerni; annyira érezte e percben, hogy a tiz év alatt mily nagy mértékben megváltozott. Azután keserű mosoly ült ajkaira: mily fölösleges aggodalom, hisz ugysem szeretete őt sohasem!

— A hercegné azonnal itt lesz.

Anélkül, hogy számot adhatott volna magának, miért, ez a mondat végtelenül elsomorította. Tudta jól, hogy a hölgy már nem Farel kisasszony. Am a hirtelen rájuk törő jelen mindig megsebzti azokat, kik a múltban élnek.

Állva maradt a szalon közepén, s tünődve nézte a vadonutaj butorokat a régi, kedves falak közt. S megbotránkozva, majdnem úgy érezte, hogy szentségtörés történt.

Azután ostobasággal vádolta magát. Hisz egyéb változásokra is kell, hogy el legyen készülve. Azután újra rettegni kezdett. Hisz kétség kívül, bizonyára megváltozott az, a kit imádott.

Ezen a gondolon tépelődött, midőn hal-kan kinyit az ajtó. Hátrafordult.

A hercegné lépett be.

A férfi egy lépést tett előre.

— Jó napot, asszonyom...

Az érzelmek egész vihara dult szívében. A szemei! Ime, a csodálatos, egyiptomi metszésű, vörös szemek! Nagyobbak lettek? Ragyogásuk aranyosabb?

Vagy ezt talán a szemhéjak patetikus bágyadtsága okozza? Ah, mily bágyadtak azok! S ez a tekintet mit jelent? Valaha oly szelid és félnék volt. Vajjon mi az, ami most e tekintetet oly parancsolóvá, csaknem keményvé teszi?... Igen, ez ugyanaz a tekintet, de megöregedett tiz évvel, ez az egész! Farel kisasszony... a hercegné... A hosszú fátyol mögött ime arca... Mily hálavány! És mégis, mintha a nap barnára sütötte volna... Az ajkai...

A fiatal asszony kezét nyújtott neki.

— Mily meglepetés és milyen öröm! Gyakran gondoltam önre... Ugy találja ugyebár, hogy nagyon megváltoztam?

A hangja bánatosan csengett. Szava épp oly patetikus, mint a tekintete. A férfi csak össze nem függő szókat tud mondani. Szerelmének tárgya előtte van, s mégsem az. Az asszony, mosolyogva nézi. Magasra tartott fövel cseveg. A téma modern: szó van az automobilról, a sportról, a divatról. Leült és magával szemközt leültette a férfit. Minden taglejtése öntudatos uralmát árul el. Tekintete biztos, éles és gyors. Ez a tekintet, mely egykor oly ábrándozó és félnék volt, most vakmerő és behatol a férfi szívének mélyébe... Szó sincs róla, a hercegné néhány pillanat alatt tisztában volt azzal, hogy ez a férfi szereti, hogy mindig szerette...

A szerepek tehát ki vannak osztva: a szerelmes férfi szemben ül ellenfeleivel, a fiatal asszonnyal.

A férfi még nem találta meg lelkének egyensúlyát, mikor már bemutatták a hercegné, a herceg fivérének s a szomszédoknak, akik seregeseen jöttek automobilfátyol alatt és kacagva. Ez tehát az új fiatalok, mely most benépesíti a kastélyt! Az egykori kedvtelések, a séta, a játék, a zene, az olvasmány — nem tudott szórakozást nyújtani e nyugtalan embereknek, akik siettek beszélni, jönni, menni és élni. Ezek az idegen emberek még jobban zavarba hozták a férfit, mint az ujszerű butorok. A hercegné beszélt róla, felidézte a multat, s örülni látszott látogatásának. És az udvarias, idegen arcok körülvették, rábámultak — és egyikük sem sejtette; hogy ez a nap életének legfájdalmasabb napja.

Ebédre ottfogták. Kénytelen volt csevegni az emberekkel, akiket nem ismert. A hercegné jobbján ült s csodálkozott ennek előzékenységén és számító kacérságán. Az egyiptomi tekintet időről-időre diadalmasan megpihent arcán s nyilvánosan hirdetni látszott:

— Ön már régóta szeret engem, s ön a zsákmányom. Mindent tehetek önrel, a mit akarok!

A férfi megértette a néma beszédet s (Folytatás a 10-ik oldalon)

Az örök tűz földjén.

ANNAK alkalmából, hogy az olasz kormány katonai missziót küldött Kaukázusba. Luigi Barzini, a hírneves világgjáró olasz újságíró, érdekes cikket írt a bakui petróleumforrásokról a milanoi "Corriere della Seraba."

A Bagu körül elterülő szomorú sikságon — írja Barzini, — a kopár és rőt-színű talaj végteláthatatlan domborulatok közepette, a melyet Ázsia népei évezredek óta az isteni tűz esodás és szent lángot lehelő misztikus földjének tartottak, sötét füstgomolyok közt fekete piramisok sokasága emelkedik, melyek mint bizarr, obeliszkok, óriás nekropolisz benyomását keltik. A petróleumkutak faköpenyegei ezek, a melyek mögött szivattyugépek működnek, hogy becses égő olaját szivják ki a földnek. Kutak erdeje ez, amely sűrű sötét, mint a hegyoldal fenyűerdeje.

Amerikában a petróleumkutak közt legalább is százötven méter között vannak egymástól. A világ egyetlen petróleumtermelő földje sem bírta el az ily intenzív és sűrű kitermelést. De még az a mérhetetlenül gazdag föld is megsínyli ezt a rendszertelen gazdálkodást s a bakui petróleumforrások üzemét pusztulás fenyegeti az orosz kormány ésszerűtlen intézkedései következtében.

Az orosz kormány ugyanis, hogy minél több hasznót lásson, a petróleum-tartalmu területeket apróbb részekre osztotta s az ily módon mesterségesen támogatott konkurrenciának olyan feltételeket szabott, hogy a termelés mintegy 53 százalékát elvehette a vállalkozóktól. Természetesen a vállalkozók rablógazdálkodást folytatnak s minden igyekezetük arra irányul, hogy minél jobban kiaknázzák a forrásokat, nem törődve azzal, hogy az oktalan gazdálkodás és körültekintés nélkül való mohó termelés következtében a kutak sorra beomlanak. Ennek azután az az eredménye, hogy minduntalan újabb és újabb kutakat kell fúrni, még pedig mindig mélyebben. Már pedig egy-egy kut megfúrása mintegy félmillióba kerül és sok munkaerőt egy évig foglalkoztat. Ez a rablógazdálkodás az oka annak, hogy az orosz petróleum-termelés évről-évre esik és míg 1911-ben 11½ millió tonnát tett ki —

ami a világ petróleum-termelésének 50,7 százaléka. — addig 1914-ben már csak kilenc millió tonnára rugott, amely a világ petróleum-termelése 15,7 százalékának felel meg. Ezzel szemben az északamerikai Egyesült Államok termelése ugyanazon idő alatt négyszeresre, a román határszort, a németalföldi Indiák termelése pedig háromszorta nagyobb lett.

Baku ily módon a gyors vagyon szerzés után való lázas versengés színhelye lett, ahol egy-egy új petróleumkut feltárása a vállalkozókat néhány óra alatt milliósokká tette. Nos, a rablógazdálkodás ezt az üzemet a tönk szélére juttatta. A bakui nafta 1913-ban már olyan drága lett, hogy az ugyanakkor

Telefonüzenet

Írta: ALBA NEVIS.

Halló!... Az éjszaka csuda esett.
Az éjjel — érz-e? — megjött a nyár,
Alighogy aludtam egy keveset!

Halló!... Hogy miért nem!... Találja ki!
Az álmon, a vágyam nagymessze jár;
Magával vitte azt — jaj, valaki...

Halló!... No, vallja be, mit nevetett?
Azt, hogy én most is a régi vagyok?
Már én csak mindig a régi leszek!

Nézzé a napot, hogy tüzel nekünk.
Nézzé a tavaszt, mily frissen ragyog.
Ugy-e... a május a mi ünnepünk,

A lelkem szerelmes dallal tele,
Szívom a kagylón át édes szavát
S egyszerre borzongok s égek bele.

Nem tudom, nem tudom, mi van velem!
Szeretném azt a két fényes szemét
Csókködbe borítani nagyhírtelen...

Szeretném átfontni erős nyakát,
S valahol, rejtve, a hajam tövében —
Szeretném érezni az ajkát...

Napsugár táncol a szívem körül,
Halló!... A május a csókunkra les.
Halló!... Már indulsz? Jó, várlak. Siess!

Amerikából importált nafta Batumban tonnánként 21 frankkal olcsóbb volt, mint a helyben termelt nafta. Az orosz kormány ekkor úgy akart segíteni az elfajult állapotokon, hogy míg egyrészt minden más világtájról eredő fűtőanyag behozatalát megnehezítette, másrészt az orosz petróleum kivitelét megtiltotta, úgy, hogy az egész termelés a belső szükséglet kielégítésére fordított. Azaz, hogy mégis: mindössze félmillió tonna bakui petróleumot szállíthattak ki, a mely kizáróan világítási célokra szolgált.

Az orosz bolsevik forradalom teljesen elvágta Bakut az országtól; azt a

ra leromlottak, hogy ma már a régi szükségletet sem fogyasztaná el az elszegényedett nép, amely a világítást luxusnak tekinti! A naftát a lokomotivok fűtésére sem alkalmazzák többé s e helyett a donetzi szenet és a permi erdők fáit használják, ameddig azokban tart! Oroszországnak jövőben is szüksége lesz ugyan petróleumra, ha nem is olyan mértékben, mint a háboru előtt s erre a célra a bakui források elegendő mennyiséget szolgáltatnak. Ámde azóta újabb petróleummezőket is fedeztek föl, így a kaukázusi hegylánc északi lejtőjén, amelynek a Grosni melletti kutak, amelyek termékeit a petróvski kikötőben rakják hajóra a Kaspi-tengeren, ahonnan 1916-ban másfélmillió tonna naftát szállítottak el.

Ujabbban Perzsiában is fedeztek föl petróleummezőket, amelyek angol felügyelet mellett szintén megindult a termelés. Ugyancsak angol felügyelet alatt Egyiptomban is termelnek petróleumot, amelyet főként Törökország vesz igénybe. A bakui üzem, amelynek berendezése mintegy két milliárdnyi értéket képvisel, csak abban az esetben lendülhetne fel újra, ha termékeit a Fekete-tengeren tudná elszállítani. De hogyan tudna több millió tonna naftát odaszállítani, mikor a kaukázusi vasutak, amelyek erre hivatalosan, mindössze nyolcszáz tonnát bírnak el naponként, ezt is nagy ügygyel-bajjal!

Baku tehát a szó szoros értelmében — petróleumba fullad: a rejtett energia mérhetetlen gazdagsága van itt felhalmozva; amely felhasználatlanul hever parlagon. Az üzemet nem lehet megszüntetni, hiszen négyvenezer munkás léte függ ettől, akik túlnyomó részben tátlak és örmények, összekeveredve különböző európai elemekkel, akik között a faji és vallási gyűlölet, nemkülönben a mohamedán és a moszkovita propaganda bontja meg minduntalan az egyetértést. Ez ok miatt gyakoriak a tömeges öldöklések, amelyeket tatárok és örmények rendeznek felváltva egymás közt. Mindjárt a kutak közelében népes temetők terülnek el.

Az üzemet tehát minden eszközzel fenn kell tartani, bár a megesappant fogyasztás következtében a petróleum anynyira felhalmozódott, hogy a tartályok mind megteltek. Ez idő szerint négy millió tonna nafta vár a tartályokban elszállításra, bár hónaponta újabb negyed milliónyit termelnek.

Porgalom hiányában a vállalatok nem tudnak fedezni az üzem meddő kiadásait, ha Azerbeigian helyi kormánya nem volna segítségükre, amely kölcsönöket vesz föl a felraktározott naftára. Csakis a szállítási eszközök javítása, esetleg megfelelő vezetékrendszer révén lehetne a pangáson segíteni, aminek költségeit a már felhalmozott nafta reális értékesítése által lehetne előteremteni. Bármily gazdag legyen is valamely ország, elpusztul, ha kincseit nem mozgathatja, hasznátalan az arany, az alaskai aranyáshoz, aki nagy aranyhegy tetején — éhenhalt!

AKAR DÖRZSÖLÉS NÉLKÜL MOSNI?

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva gy cenért hófehérre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosóport. Ne mártalmos a ruhára, sem a kére. Megpuhítja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsír pecsétet, vért, stb. s nincs benne mérég, amely tönkre teszi a ruhát a harmadik mosásnál. Még-e a felesége egészsége egy centet? Hozassa meg, mi adunk egy dollárért annyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elegendő. Írjon magyarul, mert magyarok vagyunk. Mail Order House, Glenfield, N. Y. Ügynökök kerestettek.

nyole millió tonna petróleumot, amelyet Oroszország évenként elfogyasztott, nem lehetett többé elszállítani a Volgán, sem a Kaspi-tengeren, mert a szállítási eszközök teljesen tönkrementek. Ámde Oroszországban a közállapotok is annyi-

KIS

A FŐ

Mikor az öv lott fia jelentette a szót, ha kendőjét és kir

— Mit csinál kérdezte bámul

Az özvegyass méceset az ereszt a nádtetőhöz. a száraz nád ki mulva hatalmas ének és a ház rult.

— Ezt ni! — degvérel az Estefelé itt jágyar községből, megbeszéltek, h megátadja a ad. Erre aztán a szorszéd falgyerekek. A gaszabban fekszi meglátják a jebeliek.

Összehuzta döt, mintha a ra megfázott v az elfojtott fáj kében tombolt. Aztán kézen fo lid hangon így

— Ne sirj báa kunyhó ég áll az egész m Menjünk a ter várnak ránk.

A templom k széles, ódon ab a gyertyák fény adott az erős re megszólalt v meg gyermekh énekelte egy ré

A rá vezér gott, de nála az afféle érzés a szekercéjét megdöngötte a

Odafent meg egy gyermekha ből:

— Ki kopogt bejáratán! — aki Istenet keresnédekét óha Tanovics dur gát:

— Akár szív majd csak a Isteneteknek! vagy betöretet

— Nem nyit — Akkor h mutassátok me hadnak, hogy ságunk.

KIS FIUKNAK, KIS LANYOKNAK

A FÖLDVÁRI SZITTYÁK.

Mikor az özvegyasszony meghaltotta fia jelentését, nem vesztette a szót, hanem fölvetette nagykendőjét és kiment a ház elé.

— Mit csinál, édes anyám? — kérdezte bámulva a fiu.

Az özvegyasszony feltartotta a mécses az eresz alá, egészen közel a nádtetőhöz. A láng megnyalta a száraz nád kiálló végét, pár perc múlva hatalmas füstfelhő tódult égnek és a ház teteje lángba borult.

— Ezt ni! — mondta aztan hidegvérrel az özvegyasszony. — Estefelé itt járt a szomszéd magyar községből néhány asszony és megbeszéltek, hogy amely falut megtámadja a rácság, az tüzjelt ad. Erre aztán segítségére jönnek a szomszéd falubeli asszonyok és gyerekek... A mi házunk a legmagasabban fekszik, innen legjobban meglátják a jelt a szomszéd falubeliek.

Összehuzta vállain a nagykendőt, mintha a perzselő láng dacára megfázott volna. Lehet, hogy az elfojtott fájdalom, mely a lelkében tombolt, hűtötte le a véré. Aztán kézen fogta a fiát és szelid hangon így szólt hozzá:

— Ne sirj hát! hisz csak egy kis kunyhó ég — de mikor lángban áll az egész magyar haza!... — Menjünk a templomhoz, ott már várnak ránk.

III.

A templom ki volt világítva, — széles, ódon ablakaiból ragyogott a gyertyák fénye és ünnepi színt adott az erős épületnek. Egyszerre megszólalt vagy száz asszonyi, meg gyermekhang, amely együtt énekelte egy régi zsoltárt.

A rác vezér kissé összeborzongott, de nála nem tartott sokáig az afféle érzés. Erősen megfogta a szekerejét és a lapos végével megdöngötte a teplom ajtaját.

Odafent megnyílt egy ablak, — egy gyermekhang leszólt a magasból:

— Ki kopogtat az Isten házának bejáratán? — kérdezte — ha hívó, aki Istent keresi, ha üldözött, aki menedéket óhaj, szívesen látjuk.

Tanovics durván elnevette magát:

— Akár szívesen, akár nem, — majd csak a szemébe nézek a ti Isteneteknek!... Nyissatok ajtót, vagy betőretem.

— Nem nyitunk!

— Akkor hát előre, faltörőim, mutassátok meg ennek a gyermek hadnak, hogy milyen a mi imádságunk.

Nyole férfi lépett elő az utolsó sorokból, nehéz fatörzsöt emelve vállain. Egyszerre nekilódították az ajtónak, úgy hogy az megintgott és recsegett.

— Még egyszer, aztán még egyszer! — biztatta Tanovics, — ez az én izenetem a magyarok Istenének.

— Ezt az izenetet pedig a magyarok Istene küldi neked én általam! — kiáltott ugyanaz a gyermekhang és a következő pillanatban valami finom pengés hallatszott, aztán gyenge süvöltés. Vad fájdalommal feljajdult Tanovics,

a szeméhez kapott, amelyből kiszordult a vér.

Szabó Bandi ijáról pattant el a nyíl és a szittyák utóda jól célozott. De nemesak ő, hanem a többiek is. Ahányan megfeszítették a hirt, mindannyinak elevenre talált a nyila. Az a nyole ember, a ki a faltörő kost emelte, jajgatva ugrott félre, mert valamennyinek testén sebet ütött az ősmagyar fegyver.

...Most kürtjeladás-hangzott a falu végéről, ahol az özvegy asszony háza már egészen leégett. Közeledett a szomszédfaluból a segítség. Lóra kapott ott az asszony

IRTA TÁBORI ROBERT

nép és a gyerekhad. Csak addig gyöngö azoknak a karja, míg a szükség meg nem acélozza. Nem panaszkodhatott Tanovics, hogy erőtlennül mérték embereire a csapásokat. Aldotta a sötét éjszakát, hogy palástjával eltakarta, amikor futásnak eredt. De azért embereinek egy harmadát mégis otffejlesztette örökre.

Amit elmondtam, úgy hangzik, mintha mese volna. Pedig nem az. Inkább egy verssor abból a csodálatos hősköteményből, aminek a neve: 1848.

(Vége)

JÁTÉKOK.

SZAKITSUNK LÁNCOT!

A játsszók valamennyien két pártra oszlanak. Azután a jó hosszú játsszóter alsó végén az egyik párt, a felső végén pedig a másik párt áll fel szoros arevonalban. — Most a két párt szemközt áll egymással. Mindegyik pártnak van vezére; akik sorsolással döntenek el, hogy melyik párton kezdik meg a játékot.

A melyik pártra a kezdés joga esett, ott kiszólit a vezér egy játsszót láncot szakítani. A kiszólitott átkiált a másik pártra:

— Adj király katonát!

Vezér: Nem adok!

Támadó: Ha nem adsz, szakítok. Erre nagy erővel rohan az ellen tábor felé, hogy azt hogy szakítsa széjjel, ahol leggyöngébbnek vélik. Ha a szétszakítás sikerül, akkor a két ellenfél közül egyikét — tetszés szerint — magával viszi, hogy a saját pártján a harcosok számát szaporítsa. Ha nem sikerült neki a láncot szétszakítani, akkor ő marad ott foglyul és besorozzák a lánc végére. Amíg az egyik pártnak sikerült az újabb és újabb támadások alkalmával foglyokat ejteni, mindaddig támadó marad. De rögtön védekező párt lesz, amint egyik harcosa foglyul esik. Tisztán a harcosok ügyességétől függ tehát, hogy miképen fordul a sorok szerepe.

Szabályok:

1. A támadó úgy tartsa karját futás közben, hogy a mellhez hajlított karok kézfeje kifelé legyen.
2. A láncot alkotó játsszók ne huzzák meg nagyon egymás karját.
3. Aki a láncot nem védi meg becsületesen, az mint megbizhatatlan harcos, büntetésből kiáll a láncból.

4. A játék végén az lesz a győztes párt, amelyiknek több foglya van.

NE NÉZZ HÁTRA, JÖN A FARKAS.

A játsszók valamennyien kört alkotnak, szorosan egymás mellé állva. Egyik játsszó azonban kikerked a körsorból, ez lesz a farkas. A körben álló játsszók egy kissé előre hajlanak s mindkét tenyerüket hátra tartják. Ekkor a farkas szerepére vállalkozott játsszó egy zsebkendővel font korbácsot fog a kezébe s azzal többször köröskörül futja a kört, miközben ezt hajtogatja:

— Ne nézz hátra, jön a farkas!

Közben úgy tesz, mintha egyiknek vagy másiknak kezébe nyomná a korbácsot; de végre mégis átadja valamelyiknek. Ekkor, a ki a korbácsot megkapta, hirtelen jobbra fordul ütlegelni kezdi vele a jobb keze mellett álló szomszédot. De ennek nem szabad tétlenül állni az ütlegelés, hanem szaporán jobbra kell fordulnia és gyors iramodással menekülnie kell az ütlegelő elől. Mikor a körben futásnál oda ér előbbi helyére, nyomban beáll a körbe.

Igy folyik a játék tovább. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a farkas, amint a korbácsot egyiknek vagy másiknak a kezébe nyomta, rögtön annak a helyére áll s a következő fordulónál az ütlegelő lesz a farkas.

Szabályok:

1. Arra nagyon vigyázni kell, hogy az ütlegelés durvasággá ne fajuljon; a fejre, arcba ütni szigorúan meg van tiltva.
2. A futás közben elesett játsszót nem szabad megütni.
3. Ezt a játékot nem szabad csuszós helyen játszani, legjobb ha gyepes vagy homokos játsszóteret választunk.

KARIKA RÖPITES.

Ez is serdülő leányoknak ajánlható leginkább, különösen ott, ahol sem elegendő tér, de a játsszókban sincs meg a hajlandóság a nagyobb testi munkával járó futkározásra. De mindazáltal igen jó játék ez is, mert a szemidegeket kitünően foglalkoztatja, a felső testet is eléggé edzi.

A játékhoz több, spanyol nád-ból hajlított könnyű abroncs szükséges. Abroncsfogó pálcát meg anynyi, ahány játsszó vesz benne részt. Mindenekelőtt meg kell tanulnunk az abroncs röpítést, ami úgy megy végbe, hogy a balkezünk mutató és hüvelyk ujjá közébe fogjuk az abroncsot, jobb kezünkbe fogjuk a pálcát végén. A pálcát most bedugjuk az abroncsba és jól megfeszítjük vele a szélét, mikor legjobban megfeszítettük, fölfelé tartjuk s hirtelen elboacsátjuk. Most az abroncs jó magasra repül. A játsszóárs lesi a leeső abroncsot, utána fut s a kezében levő pálcával igyekszik azt felfogni. Ha sikerült neki, ő röpíti vissza s amaz kapja el. Így megyen ez a játék kettősben, így kell ezt a játékot gyakorolni, mielőtt áttérnénk a társaságban leendő gyakorlásra, a mely jóval érdekesebb. Ilyenkor egyik ügyes játsszó átveszi az első röpítő szerepét. A többiek a játsszóterén szanaszét foglalnak helyet. Mindenik kezében egy karikafogó pálcát van. A röpítő kezébe vesz egy abroncsot és az előbb leirt módon kiröpíti. A feltartott pálcával lesik s amint leesik, mindegyik feléje igyekszik, hogy elfogja. Az ügyes röpítő lehetetlen gyorsasággal tudja az abroncsokat egymás után röpíteni, az egymást gyorsan követő abroncsröpítések teszik a játékot érdekessé. Aki legelőbb fog el egy abroncsot, az lesz a következő játékban a röpítő.

PANIN SZERGIUSZ.

ELSŐ FEJEZET.

A Saint Dominique-utea egyik igen régi és igen terjedelmes palotájában 1875 óta a Desvarennes cég telepedett meg — egyike a legismertebbeknek a párisi kereskedelem, a legtekintélyesebbeknek a francia ipar terén. A hivatal-szobák a két szárnyépületet foglalják el, melyek az udvarra nyílnak és eselédházakul szolgáltak hajdanában, mikor még a nemesi család, melynek emiért a kapu fölül levakarták, tulajdonosa volt az ingatlanok.

Desvarennesné asszony lakik a palotában, melyet pompásan átalakított s melynek tágas és magas termeiben igen biztos üzlesek gyűjtött össze olyan műtárgyaikat, amelyek valódi remekek. A Desvarennes-cég — féltelmetes versenytársa a Harblaynek, Franciaország nagy molnárainak — kereskedelmi és politikai hatalom. Kérdéskérdés megbiztatósága felel a párisi piacon: azt fogják mondani, hogy minden kockázat nélkül husz milliót lehet adni a cég fejének aláírására. A cég feje pedig — asszony.

Ez az asszony pedig igen figyelemre méltó. Bámulatos észtehetőséggel és rendíthetetlen akaraterővel van fölruházva, megfogadta hajdanában, hogy nagy vagyont fog szerezni; és beváltotta szavát. Mintegy nevé coquehard-utcai egyszerű árucsoomagoló leánya, 1848-ban nőül ment Michel Desvarenneshez, aki akkor a Chaussée d'Autin egyik nagy pékjénél legény volt. A fiatal pár azzal, az ezer frankkal, melyet az árucsoomagoló leányának hozományul tudott adni, merészen kibérelt egy boltot s egy kis péküzletet nyitott. A férj dagasztott, sütött, a menyecske pedig a pénztár mellett ült.

A bolt sem vasárnap, sem ünnepek napján volt bezárva. Az utcai ablakon keresztül mindig ott lehetett látni két halom rózsaszín és kék süteményesomag közt a Desvarennesné komoly arcát, a mint harisnyát kötögetett férjének, várva a vevőket. Kidudorodó homlokával, szüntelenül munkájára sütött szemével, az állhatatosság élő képének látszott ez az asszony.

Öt évi erüvedetlen munka után Desvarennesék huszezer franknak lévén birtokában, melyet filléren kin takarítottak össze, odahagyták a Montmarte lejtőit és lebozócsátok a város központjába. Megszállotta őket a becsvágy. — Aztán meg mindig is nagy volt bennök a bizalom. Megtelepedtek a Vivienne-utcaiban, egy ragyogó aranyozású, tükrökkel díszített üzlethelyiségben, a melyek mezőkre osztott, élénk festményekkel borított mennyezete erőszakkal vonta magára az armenének szemét. A kirakatok fehér márványokkal voltak bélelve, s a pénztár, amelyben Desvarennesné asszony trónolt, — méltó volt a maga terjedelmességével ahhoz a jövedelemhez, amely mindennap befolyt.

Az üzlet jól folyt és jelentékeny fejlődést ért el. A Desvarennes-pár szorgalma, rendszeretete ugyanaz maradt. Csak a vevőkönzéség lett más. Nagyobb számú volt és gazdagabb. A cégnek egy különlegessége volt: a vendéglősök számára való császársemlye. Michel elleszte a bécsi pékektől a poszág cipőcskák titkát, melyek a legmakacsabb étvágyat is fölingerlik s a művésziessen összehajtogatott damaszt asztalkendő közepében olyan ékes díszül szolgálnak a terítőknek.

Ebben az időben történt, hogy Desvarennesné, — elszámítgatván, hogy a molnárok mennyit nyerhetnek azon a liszten, amit a pékeknek eladnak, arra a gondolatra jutott, hogy elejti ezeket a költséges közvetítőket s maga őrli a gabonáját. Michel, aki természeténél fogva féltékeny volt, megijedt, mikor neje kifejtette előtte ezt az annyira egyszerű tervet. Hozzá lévén szokva ahhoz, hogy meghajoljon annak az akarata előtt, akit tisztelettel urasszonynak nevezett s akinek ő soha sem volt egyebe, mint első legénye: nem mert vele szembeállani. De természeténél fogva a megszokás embere lévén s szellemi győngeségből gyűlölvén minden újítást, reszketett magában és aggodva kiáltott föl:

— Feleség! Tönkre juttatsz bennünket.

Irta: Ohnet György.

Az "urasszony" megnyugtatta a szegény ember aggodását. Iparkodott, hogy fölhevítse bizalmát, fölkeltesse saját reményével. — Nem lehetett; így hát magára hagyta. Jouyban, az Oise partján, egy malom volt eladó: megvette készpénzen. S néhány héttel utóbb a vivienne-utcai pékség nem függött többé senkitől. Maga gyártotta magának az anyagot.

Az üzlet ettől fogva jelentékeny kiterjedést nyert. Desvarennesné, képesnek érezvén magát arra, hogy üzletet vezessen, s azonkívül ki is vágyódván már a kiskereskedés szatészkodásából, egy szép napon azt vette a fejébe, hogy ő folyamodik a katonai kórházak számára való kenyérszállításért. — Megkapta, s ettől fogva a cég a legjelentékenyebbek közé sorakozott. A kereskedelmi körök, mi-

dőn látták, hogy Desvarennesék milyen merész röpülésnek indulnak, így szóltak a nagyfejük: sok bennük a rendszeresség, a tevékenység, ha utköben föl nem bukunk, messzire jutnak.

De az "urasszony" úgy látszott, mintha jóstehetséggel lett volna megáldva: mindig csak biztosra ment. S ha valamire megindult, bizonyosra lehetett venni, hogy arra van a siker. Minden vállalatában felese volt a szerenese. Meszsziről megszimatolta már a bukást, és háza soha sem volt beleártva a csődökbe. Michael azonban egyre csak reszketett. Az első malom után sok másik következett; majd elégtelennek találta Desvarennesné az egész régi rendszert is.

(Folytatjuk.)

Tüz.

(Folytatás a 6. oldalról)

Valami eredendő szent kíváncsiság korlátozta a lelkét, látni újra. Őt, a titokzatos, őt, a vonzó, őt, akit rajta kívül még nem látott ember. Őt, a ki fényes, mint az ezer szem, mely lenéz a sötétben.

Egyszerre talpra szökött és nekivágott az éjszakának. Ment megkeresni a követ és előhívni őt újra. Könnyen és nesztelenül futott keresztül a tisztáson, mint a vad. Birtos ösztönnel rátalált a kőre, mely aranyszínűen, rejtelmesen, mozdulatlanul fektült.

A sötét lélekzett, sóhajtozott, lebegett és suttogott. A sok szem nézte és csodálta az embert, ki indult megkeresni az ismeretlent. A hold előbujt egy felhő mögül, mint egy arany isten kíváncsi feje.

Előbb nem nyúlt a kőhöz. Előbb félt érinteni. Előbb várt, nem jelentkezik-e ő magától, aztán lassan, óvatosan felvette és mikor látta, hogy nem bántja, iszonyatos erővel egy kőhöz sújtotta.

Ekkor villant. Nem fájt, nem ütött, nem menyörgött, csak villant, szikrázott. Az ember borzongott és ujjongott. A lelkében is érezte az ismeretlent, amint gögösen fölemeli fejét és szemébe néz a másikkal. Már nem félt. Kereste és megtalálta őt és úgy érezte; kettőjük közül ő az erősebb.

És hívta őt, parancsolta, hogy jöjjen. Markából újra omlottak a szikrák. Vad, elbizakodott erővel idézte őket elő és azok jöttek, szerte szórdtak, táncoltak, röpödtek, rápatantak a fűszálakra, rápatadtak a fák kérgére, mintha aranyhátú, szelid bogárcák lennének.

Az ember boldog volt, diadalmas volt és kacagott. A vérejték ömlött a homlokáról és karja elalélt a fáradt ságtól, de a szikrákat egyre hívta, egyre parancsolta. És a szikrák jöttek, omlottak, sokasodtak, míg egyszerre a kis liget fényleni és melegedni kezdett. A fákra arany folyondár tekerőzött, a fűvön fénylő gyíkok siklottak és felkuszak a fenyőfa tetejéig.

Ismeretlen szag erjedt a levegőben. Kábító, soha nem látott pompa ébredt az éjszakában. A liget arany színűvé változott és perzselni kezdte az ember karját és bőreit. A levegő izzott, az ember kábultan nézte a csudát és fildokolni kezdett. Egy-egy égő galy ráesett a vállára és sebet égetett rajta. Az ismeretlen mámorossá tette és szemében fellobbantott a megismerés fehér lángját. Érezte, hogy ő jelent meg neki, ő, mindennek a lelke, mindennek az értelme, mindennek az ura, aki előbb elpusztítja, aztán megvilágítja a világot.

És ez a megismerés ott remegett az ajakán, ott révedezett a szemében, mikor magára emelve a szent követ, a remület, a fájdalom és a gyönyör ordításával behatárolta az első tűzbe.

És zengeni kezdett az egész erdő. Az emberek összesereglettek és nagy kiáltásokkal ünnepelelték a csodát. Előjöttek a rengeteg lakói; a hiénák hörögve futkároztak, a mamut fájdalommal böge emelgette hatalmas, égött homlokát. A rinocérosz megvadulva keringett, a kigyók a forró kövek között hangosan sziszegtek.

Az ember a forrás mellett haldokolva borult arca a csudálatos, nagy ismeretlen előtt.

Viszátérés.

(Folytatás a 7. oldalról)

nem tudta, hogy boldogságában sirjon-e, vagy kétségbeesésében.

Ex a vivodás addig tartott, míg a késői óra távozásra nem készítette a vendégeket, akik a világ négy tája felé elszárguldtak autombiljaikban. A herceg egy őrizetlen pillanatban angol módszer szerint eltűnt.

A férfi egyedül maradt a hercegnével. Végre arcába mert nézni. Könyörgő tekintettel így szólt:

— Mondja csak, nem játszaná el azt a Chopin darabot, melyet egykor úgy szerettem.

A fiatal asszony gondolkozni látszott.

— Talán már nem is tudom. Már nem játszom Chopint. Csak a nagy klasszikusokat és a modern mestereket.

Azután hozzátette:

— Majd megkísérlem!

Imét együtt voltak a zongoraszó-bában. A nyitott ablakokon át beözönlött a virágillat. Az első akkordok, eleinte bizonytalanul, azután édes összhangban megcsendültek. A férfi a nő mellett ült és gyorsan tova sikló ujjait nézte. Ujjait találkoztak. S a férfi, amit nem mert akkor, magához szoritotta a nőt s ajkaival homlokát kereste. De az ajkait nyújtotta feléje. S azután, mikor elcsattant a csók, élesen, fájdalmasan, kéjesen ajkaiba mélyesztette apró fogait.

A férfi erővel eltaszította magától a nőt s kirohant az utcára, hogy többé soha se térjen vissza.

Lelkében egy bűvös, csodaszép ábrándvilág dőlt romba.

SÜRGÖNYILEG

vagy posta útján KISS EMIL BANKAR legfontosabban és mindig a legalacsonyabb napi árfolyam mellett küld pénzt Magyarországra.

HAZAUTAZÓ

magyarok a legteljesebb mértékben KISS EMIL BANKAR iródjában részvevők és a pénzüket ott váltják be a legelőnyösebben.

ÓHAZAI

ügyek a legszakszerűbben KISS EMIL BANKARNAK közjegyzői osztályában intéztetnek el, mert az ő budapesti iródján minden okirat kibocsátásáról gondoskodik.

Irja az alábbi címre:

KISS EMIL

BANKAR

133 SECOND AVE., NEW YORK

A

Riché

Most már kélő napot lesztett. Egy kék tak, de egyik Bácskay néma egy-egy alattó színész: pehosszasban láit.

A Duna felé át a hullámzó és végleg elfu nap korongja fölött. Fátal a kék levegőben

— Látja?

— Gyönyörű lány.

Már egész kö Bácskay megkötől, hova száll.

— Előadás érte megyek.

— Kedves le Most már elzét, de Bácskay vonta.

A vonat bealá.

Mikor Sajóv szautzott Mezőmuru lett és e tottnak érezte nap, amit a vi saságában töltö epizód volt sz szenzáció, több dekesebb, mint

Pedig szerele esett köztük. volt a beszéd a harmadik na kiesit a zuglig De Bácskay gy séget és beérte eldugott erdei ban megcsókolt

Olyannak látta mint a hangfog tókát, mely egy akkor ért vége gyi Margit a v esucskót intet retett volna utra és az ajké csókot.

Három nap zólapot kapott "Szivből udvo végződött az aznap madarat gátni. Levélben három nap me git is levélben a Hős Béla ve hét mulva lesz vél illatos volt kay annyi szo nom sorok köp zsaesokrot kap nan. "Büszke rátságára",

"egy ilyen kis érdemel ekkora nagyon boldog a premierre."

Hogyne me Ünneplés várj Mert most má hogy szerelmé Egy kiesit ke de forró, min

ASSZONYOK LÁNYOK

Richésa hercegnő.

Irta:
Körmendy Victor

Most már keveset beszéltek. A kelő napot lesték előrenéző tekintettel. Egy kicsit álmosak is voltak, de egyik sem akarta elárulni. Bácskay néma küzdelmet vívott egy-egy alattomos ásitás ellen, a színész pedig olykor-olykor hosszasan hunyta le sötét pillait.

A Duna felől friss szél szaladt át a hullámzó buzatáblák fölött és végleg elfújta az éjszakát. A nap korongja kibukkant a Rákos fölött. Píatal fecskék kergetőztek a kék levegőben.

— Látja?
— Gyönyörű! — bólintott rá a lány.

Már egész közel voltak Pesthez. Bácskay megkérdezte a színésznőtől, hova száll.

— Előadás előtt egy félórával érte megyek, — mondta neki.

— Kedves lesz. Várom.

Most már el akarta vonni a kezét, de Bácskay előbb az ajkához vonta.

A vonat besiklott az üvegtető alá.

2.

Mikor Sajóvölgyi Margit visszautazott Mezővárra, Bácskay szomorú lett és egy kicsit elhagyottan érezte magát. Az a három nap, amit a vidéki színésznő társaságában töltött, kedves, derűs epizód volt az életében, jóleső szenzáció, több a kaszinónál és érdekesebb, mint az esti lapok.

Pedig szerelemről egy szó sem esett köztük. Kedves, pajtáskodó volt a beszédjük egymással, csak a harmadik napon csiptek be egy kicsit a zugligeti ibolyák illatától. De Bácskay gyűlölte a közönséges séget és beírte annyival, hogy egy eldugott erdei uton könyökhajlásban megcsókolja a lány karját. Olyannak látta az egész kis idillt, mint a hangfogós hegedű halk játékát, mely egy bájos akkorddal akkor ért véget, amikor Sajóvölgyi Margit a vonat ablakából bucsusókot intett neki. Akkor szerette volna utána ugrani a kocsi-ra és az ajkával elvenni azt a csókot.

Három nap múlva képeslevelezőlapot kapott a színésznőtől. — "Szívvel üdvözlö — Margit", így végződött az irás és Bácskayval aznap madarat lehetett volna fogatni. Levélben válaszolt és újabb három nap múlva Sajóvölgyi Margit is levélben közölte vele, hogy a Hős Béla vezér bemutatója két hét múlva lesz Mezőváron. A levél illatos volt és hízog és Bácskay annyi szépséget talált a finom sorok között, mintha friss rózsacsókot kapott volna valahonnan. "Büszke vagyok a maga barátságára", — írta a lány — "egy ilyen kis színésznő meg sem érdemel ekkora kitüntetést. De ha nagyon boldoggá akar tenni, eljön a premierre."

Hogyne menne el Mezővárra! Ünneplés várja és szerelem... — Mert most már bizonyosra vette, hogy szerelmes a színésznőbe. — Egy kicsit kései ez a szerelem, de forró, mint a napsütés nyár-

végi délelőttökön, — gondolta magában.

Másnap forró, szenvedelmes sorokat írt Sajóvölgyi Margitnak. A válasz szentimentális volt és mindent ígérő. A mester szerény szolgálóleányának nevezte magát a színésznő, aki alázatosan várja urát, hogy eljőjön a csókjáért. "Ölelő karral várja — Richésa" — ez volt a befejezés.

Bácskay a bemutató napján elutazott, de érkezését senkivel sem tudatta. A vonatja két órával az előadás kezdete előtt volt Mezőváron és úgy gondolta, hogy egyenesen a nézőterre megy és csak az első felvonás végén találkozik Margittal. Már csak Margitnak hívta gondolatban is. Óriás virágcsokrot rendelt neki, széles selyemszalagon

ezzel a fölirással: "Richésának — Bácskay Miklós."

Most napfényes dében szaladt vele a vonat az alföldi rónán, de ő az estére gondolt, a Hős Béla vezér bemutatójára és Margitra, aki csodálatosan szép lesz a párbaj után való nagy jelenetben, amikor Richésa hercegnő a pomeráni fejedelmet legyőző Béla vezér keblére omlik.

Fél hatkor Mezőváron volt. Szalóba hajtatott, átöltözött és öt perccel fél nyolc előtt a páholyában ült. Izgatottan leste az előadás kezdetét, nem a darab miatt, hanem mert alig várta már, hogy lássa Margitot.

A színésznő hamar megtudta, hogy Bácskay ott van. Egy kicsit sápadt volt a festék alatt is, a szí-

ve dobogását észre lehetett venni a kosztium vékony leplén.

— Szép vagy, Margit, — mondta neki elismeréssel Béla vezér, aki egy örült nagy buzogánnyal szülőgyakorlatokat végzett a kulisz-szák mögött.

— Csak azután kitégy magadért! — biztatta a kövér pomeráni fejedelem, alig szuszogva a nehéz páncél alatt.

(Folytatjuk.)

SZERELEM

(Folytatás a 2. oldalról)

kápolnából hallatszottak át. Keserű kiábrándulás fogta el Gilberte szívét és támaszt, hitet, segílyt, vigaszt keresve, Georges felé fordította fejét, ki pedig nem volt hívó. A férfi möhöz szögezte tekintetét erre a finom, kétségbeesett arcra, azokra a szomorú nagy szemekre, amelyekben minden világosság visszatükröződött. Megértette minden kétségbeesését, minden esalódását. És szánalomból és hogy megvédje, a vállá köré kulcsolta kezét.

A melegség, a tolongás oly türelmetlenné tette a levegőt, hogy Gilberte elájult. Georges felemelte, egy katonai segítséggel az előcsarnokba vitte. Ott-künn a levegőn magához tért. De itt is lökdöste egymást a tömeg, tülekedett, kiabált, imádkozott, verekedett és lóbálta a tömjéntartót. Egy orosz pápa és egy franciskánus egymás arcába köpködve, káromolták a másik hitét.

— Menjünk! Menjünk! — könnyörgött a rémült Gilberte. — Rettenetes! Oh, arra gondolok, hogy egy épp ilyen éjszakán szálltak le az angyalok, hogy tudassák a pásztorokkal, hogy béke szállt a földre!

A falun kívül néma, ragyogó, tavaszias volt a decemberi éjszaka. A por elült az utakon. A szállongó tömjénfüstben a virágok illata terjengett. Végtelen boldogság, isteni megkönnyebülés fogta el Georges-ot, Gilbertet.

— Gilberte, — suttogta a fiatalember — szeretem.

S ahogy a lány nem felelt, így folytatta:

— Gilberte, emlékszik arra, hogy mit mondott Jézus a szamaritanusnak. Hogy ne templomokban imádját őt, hanem a lelkükben: igazán; és vajjon minő igazság ér fel a szerelmemmel és minő születés a szívünk ujjászületésével! Mióta magával találkoztam, más ember lett belőlem: a lelkem ujjászületik ez estén, Gilberte, akar a feleségem lenni! Sirva hajtotta fejét a lány Georges vállára.

Az lecsókolta a könnyeit és egymásba karolva haladtak Jeruzsálem felé, ahol végül egy érzésben egyesülve szólaltak meg a különböző templomok harangjai, hogy békét, hogy karácsonyt hirdessenek...

ARVA. — Terka néni most, hogy elolvasta második levelét, elhatározta, hogy okvetlenül segít magán. Ehez azonban feltétlenül szükséges, hogy a papának tudomása legyen a dologról. Kérem adjon arra felhatalmazást Terka néninek, hogy levelet írasson a papának. Ne féljen attól, hogy baj lesz a dologból. A papa meg fogja érteni Őt is, Terka néni is, hiszen — amint látszik — nagyon jó apa és nagyon jó szívű ember.

Azért van szükség arra, hogy a papát beleavassuk a dologba, mert egyedül ő segíthet a helyzetben. Terka néni egyszerűen azt akarja vele közölni, hogy mit tehet az Ön érdekében.

Gondolkozzék, kis lány, egy kicsit a dolgokról és írja meg Terka néninek, mit szeretne tenni, hová szeretne menni, vannak-e városban lakó rokonai, vagy jóismerősei. Vannak-e olyan barátok, akik szüleiknél laknak és akiknek a szülei nagyon jóra való tisztességes emberek.

Bizson Terka néni, Terka néni Önnek nagyon jó barátja és nem fogja Őt soha elfelejteni. Bármikor is fordul hozzá és bármint is kér tőle, megteszi Önnek, hiszen éppen az a dolga Terka néni, hogy az ilyen, tanácsotlanul álló árvaaknak, mint Ön, segítségére legyen. Nagyon sok üdvözlötet küld Önnek Terka néni. Irjon mentül gyorsabban.

TÖBB LEVÉLRE a jövő héten válaszol Terka néni.

PROFESSOR METCHNIKOV

aki az egész világon híres, megállapította, hogyan lehet száz éves kort elérni, jó egészségben maradni és fiatalosan érezni mindvégig.

Intéztünk több ismert európai orvos vezetése alatt áll. Azon célból lett megalapítva, hogy a magyarok szenvedéseit segítsen.

Alapos vizsgálat alá vettük mindama betegségeket, melyben honfitársaink szenvednek. Több évi tanulmányozás és munka után megalapítottuk ezt az INTÉZETET a patent orvosságok előállítására, hogy sikeresen megküzdhesünk a betegségekkel.

Feltaláltuk a megfelelő gyógyszereket testvéreink gyógyítására minden betegségeknek, bármennyire elhanyagoltak is. Eme gyógyszerek értékét elismerik kiváló SPECIALISTÁK is. Össze lettek gyűjtve eme orvosságok alkotórészei az egész föld kerekéről. Egy része Magyarországról, más része Németországból, Olaszországból, Afrikából és Dél-Amerikából és írásbeli JÓTLLÁST adunk, hogy megfelelnék az Egyesült Államok törvényeinek.

NE LEGYEN ELKEDVETLENITVE

ha az orvosok fel is adták a reményt Önt kigyógyítani. — Ha bármikor szüksége van az alant felsorolt gyógyszerekre, vágja ki ezt a hirdetőt, tegyen keresztet a kívánt gyógyszer neve után, írja alá nevét és címét és küldje be nekünk. Mindenkor INGYEN állunk szolgálatára és őszinte tanácsot adunk Önnek.

A gyógyszerek neve:

1. Férfi betegségek:	-----	Bármely korban és állapotban.
2. Köszvény:	-----	Izom- és csuklófájdalmak ellen a test bármely részében.
3. Vérméregzés:	-----	Kiütések és bőrbetegségek.
4. Gyengeség:	-----	Húskori hallások.
5. Tüdőbajok:	-----	Köhhögés, Asthma, Bronchitis és Meghülés.
6. Tyúkbajok:	-----	A belső és a gyomor rendbetozésára.
7. Vese bajok:	-----	Gyenge vese és vizeleti bajok.
8. Bőrbetegségek:	-----	Ecsema, nyílt sebek és var.
9. Erősítő szer:	-----	Gyenge szervezet, vérhiány és étvágytalanság.
10. Női betegségek:	-----	Havi rendetlenségek, tisztulások és vérzések.

Minden levelezés titoktartás mellett történik.

THE ROMAN MEDICINE COMPANY
STATION 5, PHILADELPHIA, PA.

HOGYAN CSINÁLHAT ÖN PÉNZT

és hogyan tehet ön valóban nagy és nemes szolgálatot az emberiségnek?

Itt a nagyszerű alkalom arra, hogy Ön egy igen szép fő vagy mellék-keresetre tehesen szert és amellyel oly kiváló szolgálatot tegeyen barátainak, ismerőseinek, szomszédainak egyszóval mindenkinek, melyért egész életükön át hálásak lesznek Önnek.

Azt akarjuk, hogy Ön minden családdal megismertesse a világhírnévnek örvendő "PARTOLÁT", a fertőtlenítő, vér- és gyomortisztító, valamint hashajtó cukorkát. — Azt a "PARTOLÁT", melynek kitűnő tulajdonságainál fogva népszerű elnevezése: "AZ ORVOS CUKORKA ALAKBAN." — Azt akarjuk, hogy az Ön révén minél többen ismerjék meg a találmányok egyik legkiválóbbját: a "PARTOLÁT", mely bámulatosan gyors és kellemes hatásánál fogva az egész világon a jó egészség legbiztosabb barátjának van elismerve, mert megbecsülhetetlen védelmezője és segítője az emberiségnek.

Írjon nekünk azonnal részletes és teljes felvilágosításért és mi meg fogjuk Önnek magyarázni, egyszerű, de hasznos ajánlatunkat, melynek elfogadása esetén Ön minden rendelkezésére álló idejét pénzzé teheti.

Egy millió új barátot óhajtunk toborozni a

PARTOLA
"AZ ORVOS CUKORKA ALAKBAN"

füdően kellemes és hatásos hashajtó cukorka számára. — Egy millió új barátot azon milliók táborába, akik egyhangulag elismerik, hogy a "PARTOLA" nélkülözhetetlen egészségvédő és segítő szere minden családnak és annak minden egyes tagjának.

Amint az évszakok változnak, akként az egész emberi szervezet is változásokon megy keresztül, mely átmeneti idő alatt természetesen ki van a szervezet különböző betegségei támadásainak.

PARTOLA HASZNÁL

az emésztési zavarok leküzdésében, meggátolja a komolyabb gyomorbajt és az azal rendszerint együtt járó egyéb betegségeket, tisztítja a vért, eltávolítja a szervezetben esetleg lerakódott ártalmas anyagokat, tisztatlanságokat, vagy baciilusokat, melyek a szervezetbe a táplálékokkal, de meg belélegzéssel is behatolhatnak az orron vagy szájon át.

**AZ UJKOR EGYIK LEGNAGYSZERÜBB TALÁL-
MÁNYA A "PARTOLA", "AZ ORVOS CUKORKA
ALAKBAN."** — Edes, mint a méz, íze olyan, mint a
promineli cukorkáé. — Öregék, fiatalok, asszonyok,
férfiak és gyermekek egyformán szeretik.

Pici kis cukorka a "PARTOLA", amely bátran
felébe helyezhető bármely más hashajtónak, azonkívül
pedig a legolcsóbb és legalkalmasabb egészségbiztosítási
módszer.

"PARTOLA" lehet, "PARTOLA" legyen tehát minden háznál. — Használja minden tagja a családnak,
a gyermekek csak úgy, mint a szülők.

Legyen ön képviselője a Partolának

Ragadja meg az alkalmat és lépjen Ön is azok sorába, akik e
kitűnő fertőtlenítő, vér- és gyomor tisztító, valamint hashajtó cukorkát
ismertetik, terjesztik. — Ne késlekedjék. — Vágja ki az alanti szel-
vényt és küldje be hozzánk.

Nem kerül egy centjébe sem,

de alkalmat nyújt Önnek egy nagyon szép fő vagy mellék keresetre
szert tenni.

**Az ajánlat, melyet itten Önnek teszünk, nem kerül egy centjébe sem. — Ne küldjön Ön be pénzt, csak
közölje nevét és pontos címét és mi részletesen meg fogjuk Önnek írni, hogy mily könnyű szerrel te-
kintélyes jövedelemre, fő vagy mellék-keresetre tehet szert.**

A mi bámulatra méltó és egyszersmint számottevő jövedelmet biztosító ajánlatunk elfogadása nyitva áll ugy férfiaknak, mint nők, mint
fiúk vagy serdülő leányok részére is. — Pénzt csinálhat vele mindenki bármely kisebb helyen is. — Retail druggisták, general merchandis
storosok, fűszerkereskedők, hajójegy és pénzküldő üzlet tulajdonosok részére különösen rendkívül kedvező alkalom ez.

**Ne mulassza el MEG MA
postára adni ezt a szelvényt.**

PARTOS PATIKA,
160 SECOND AVE.,
NEW YORK, N. Y.

Minden kötelesség nélkül kérem,
sziveskedjenek velem részletesen közöl-
ni, hogy a hirdetés szerint hogyan sze-
rezhetek én nagy pénzt "AZ ORVOS
CUKORKA ALAKBAN" elnevezés alatt
ismertetes "PARTOLÁNAK" ismerteté-
sével és terjesztésével.

Név: _____
Utca, házszám vagy box: _____
Város: _____
Állam: _____

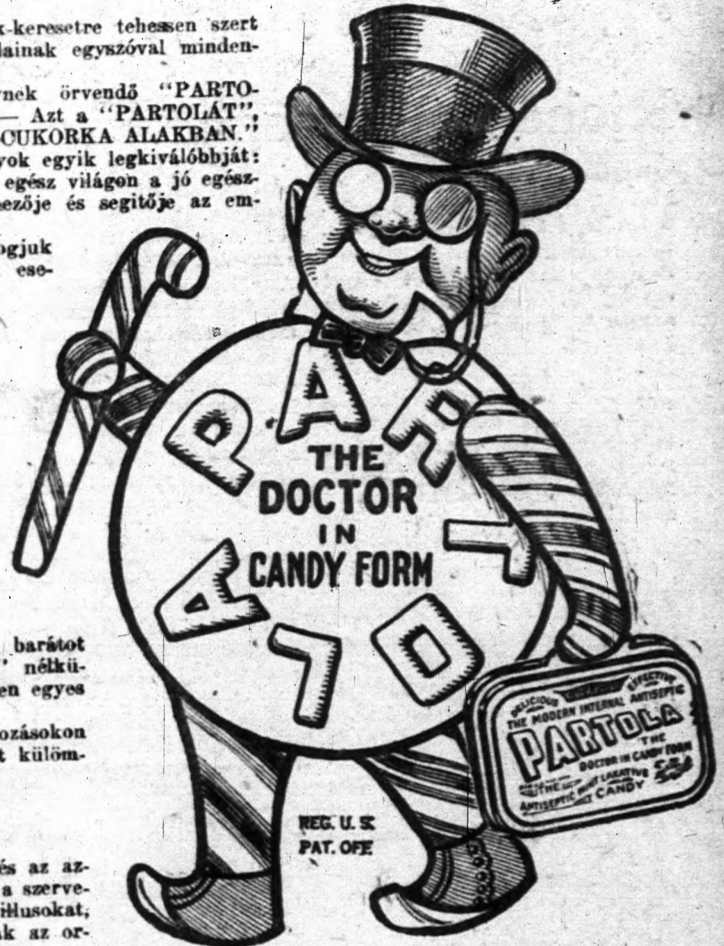
Tiszán és villá-
gosan tüntető ki.

Egy millió új barátot óhajtunk toborozni a "PARTOLÁNAK" tekintet nélkül arra, hogy meny-
nyibe kerül ez a kísérletezés. — Egy millió új barátot "AZ ORVOS CUKORKA ALAKJÁBAN"
elnevezés alatt ismert "PARTOLA" cukorkának, melyről már eddig is milliók és milliók elismerik,
hogy valóságos Istenáldás az emberiség számára.

Ha Önnek barátai vannak, ugy azok számát rövid idő alatt szaporítani fogja, ha ugyanis be-
mutatja "AZ ORVOS CUKORKA ALAKBAN" szomszédainak és összes ismerőseinek. Ok örülni
fognak, hogy a "PARTOLÁT" az Ön révén megismerték, Önre pedig mint jötevőjükre fognak nagy-
rabeccsüléssel tekinteni.

Ámde ne késlekedjék egyetlen egy percet sem. — Írjon azonnal, még ma. — Töltse ki az itt lát-
ható szelvényt, aztán vágja ki és küldje be hozzánk, hogy mielőbb megismertessük Önt érdekes és
hasznos ajánlatunkkal, melyet Ön bizonyára nyomban el is fog fogadni, hogy munkáját haladéktal-
anul megkezdhesse.

**Ne mulassza el még ma postára adni
ezt a szelvényt!**

REG. U. S.
PAT. OFF.

